

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5
Telefon interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrt strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Dota Slovencev naši državi.

Ljudski tabor v Žalcu, o katerem smo že v zadnji številki poročali, je ostal v neizbrisnem spominu ne samo udeležencem, marveč tudi našim političnim nasprotnikom. Širnim krogom našega ljudstva je ta veličastni shod povzdignil duha, meščanskim in kmetskim liberalcem pa je tako pritisnil na živce ter jih razburil, da kakor brez uma lažejo. Na žalskem taboru je imel najvažnejši govor minister g. dr. Korošec. Iz njegovega znamenitega govora povzamemo te glavne misli:

Kaj smo Slovenci prinesli v novo državo.

Kadar se ljudje ženijo, se vprašujejo, kaj je prinesla nevesta k hiši in kaj je prinesel seboj ženin. Tudi sedaj, ko smo si ustanovili svojo državo, našteva vsak od treh bratov, kakšno doto je prinesel v novo državo. Hrvatje in Srbi so prinesli s seboj lepo zgodovino, ki govori o kronanih glavah in poje junakom junaške pesmi. Mi Slovenci ne vemo v svoji zgodovini ničesar o kronanih glavah. Naša zgodovina je skromna, kakor je skromen sploh naš narod. Nismo prinesli tako slavnih zgodovinskih dogodkov, kakor drugi narodi, toda to, kar smo prinesli s seboj, je ono, kar drži države skupaj, je ono železo, ki se rabi v modernih konstrukcijah, da so zgradbe trajne in da ne razpadejo. Prinesli smo s seboj globoko ljubezen do naroda in njegove svobode. Na nas so pritiskali naši neprijatelji in vi sami dobro veste, da ste jim morali iztrgati trg za trgov, mesto za mestom, podjetje za podjetjem. Težka je bila borba, toda naša ljubezen do naroda je premagala vse nasprotnike. To je tista ljubezen, ki govori, kako lepa so naša polja, gorice in gozdovi; kako lep je naš jezik, naša pesem in pripoved. Vse to so naši ljudje razumeli in zato je vzplamtela v njihovih srcih ljubezen do lastnega naroda in vzklila moč, da si niso dali vzeti svojega jezika. S to veliko ljubeznijo smo vstopili v novo državo in je ono najboljšje jamstvo, da države, kjer sta nam jezik in zemlja zavarovana, ne pustimo, ampak jo bomo branili, ker nam daje vse to, za kar smo se borili.

Dalje smo prinesli mi Slovenci s seboj nekaj, kar je za vsako državo temeljne važnosti. Mi Slovenci hočemo poštenost in pravičnost za vsakega. Hočemo enakosti za vse, kajti

naš narod ni razdeljen v aristokracijo in nižje sloje, ampak mi se čutimo vsi kot bratje, ali pišemo s peresom ali v zemlji z motiko, ali s kladivom v rudniku.

V državo smo prišli še z enim bogastvom, ki ga hočemo dati celi državi. To je žeja po kulturi, po omiki in izobrazbi. Naše veselje so prosvetni domovi po vaseh, naše osnovne šole ob cerkvah in vse, kar se godi po naših vaseh in gre za tem, da da našemu narodu čim več kulture. V boju z Nemci so oni sipali med naše ljudstvo denar, mi pa dobro knjigo, in smo napredovali. Slovenec, ki drži v eni roki plug, v drugi pa knjigo, je končno vedno zmagal.

Toda človek ne živi samo od prosvete, potrebna je tudi gospodarska in poljedelska organizacija. Tudi na tem polju smo prinesli s seboj lepo doto in to je naše zadružništvo. Vse ostalo zadružništvo v naši državi je moralo preboleti hude krize in ni zamoglo pomagati narodu tako, kot bi moralo. O našem zadružništvu lahko rečemo, da je storilo svojo dolžnost in preprečilo, da niso naših ljudi niti izdaleka tako izžemali kakor naše brate. Zadružništvo je velika pridobitev in pomeni lepo doto, ki smo jo prinesli v našo državo.

Prinesli smo s seboj tudi lepo književnost in znanost ter smisel za red in mir. Mi smo mirni ljudje, hočemo imeti mir, da lahko napredujemo.

Proti onim, ki nosijo strup in blato v naše hiše.

V našem narodu so tudi taki ljudje, ki so se ponesrečili. Napadajo vero, narodnost in kadar jim gre v račun, niti z državo niso zadovoljni. Toda povedati moramo vsem, da njihovo mišljenje ni merodajno, odločilno je mišljenje velike večine našega naroda. Oni morajo napadati naše ljudi, ker hočejo, da bi postali tudi mi taki, kakoršni so sami. Zato mečejo blato na nas, da bi bili tudi mi blatni. Toda mi se s prezirom otrešamo tega blata. Potrebno je, da slovenski narod pokaže, kaj misli o tem blatnem časopisju, ki je prišlo kakor šiba nad slovenski narod. Toda, kadar je naš narod pogledal bistro v oči nasprotniku in ga odgnal že na pragu hiše, je vedno tudi zmagal. Tudi danes je treba odločno nastopiti proti onim, ki nosijo strup in blato v naše hiše. Bodite prepričani,

da se bodo potem poskrili in postali ponižni in pohlevni.

Obljubimo danes, da hočemo ostati zvesti svojemu slovenskemu narodu, svoji zemlji in svojemu jeziku. Danes pa tudi povdarjamo, da hočemo biti slejkoprej zidarji moči in slave naše jugoslovanske države. Nihče nas ni silil, da smo vložili kamne v zgradbo te države, zato pa tudi hočemo v državi svobodno in prosto dihati! Ohranimo ljubezen do vere, narodnosti in države in do nje, ki močno ljubi slovenski narod, do našega kralja!

POLITIČNI RAZGOVORI

»Prijatelji, Hrvatje so že tudi posegli v naše politične razgovore«, je dejal v nedeljo po maši gospodar svojim znancem.

Splošno začudenje pri vseh. Pa so se kar podali k gospodarju in ta jim je pokazal zagrebški »Jutranji list«, ki piše o političnih razgovorih »Slov. Gospodarja«:

»Kaj pa jim ni prav«, je povprašal župan.

Pazljivo so prebrali celo notico, ki pravi, da bomo mi Slovenci zoper radičevce agitirali s tem, da nas hočejo oni pod Zagreb, kakor so nas hoteli Srbi pod Beograd.

Gospodar je nagovoril prijatelje: »Čujte, ali gre tu res le za agitacijsko geslo? Ali pa gre za res — to je glavno vprašanje! Mi pravimo: Hrvatje vedo, da smo jim mi bili vedno dobri bratje, vedo, kako se je slovenski narod tudi zaradi hrvaškega vsa leta od začetka boril zoper beograjski centralizem. Hrvatje pa nam še kljub temu pravijo: Slovenija pride pod Hrvaško! Državo bomo razdelili na dva dela in Slovence bomo pritisnili, da boste kar cvlili!

»Škandal«, so vsi odločno protestirali. Gospodar pa je rekel: »Da ne boste dejali, da sem si stvar sam izmislil, da sem sam take krute besede rabil, naj vam o tem pove kaj več naš prijatelj, oblastni poslanec iz mariborske skupščine!«

Res je v tem vstopil domači poslanec in vsi so se prav iskreno pozdravili. Poslanec pa je začel pripovedovati:

»Nikoli ni bilo tako burno v mariborski skupščini kot pretekli teden. V četrtek večer smo se dali, da je bilo res hudo! Veste, da so radičevci,

ki so sedaj popolnoma pod komando demokratov, vložili skupno s celo opozicijo obtožnico zoper oblastni odbor, ker je v uradih prepovedal »Jutro«. To je od radičevcev zelo čudno! Mi smo odločno obsodili krivico, ki se je zgodila z zločinom v narodni skupščini, Hrvatje pa odobravajo zločin, ki ga vrši »Jutro« nad dr. Korošcem in slovenskim narodom. Že s tem da so Hrvatje to stvar podpirali, so pokazali, da se pofučkajo na nas.

V imenu Hrvatov je govoril g. dr. Baričević. On je sicer demokrat, ali seljaki so molčali kot voda, govoriti, smejo sedaj v imenu Hrvatov le demokrati! In kaj je rekel ta dr. Baričević o nas Slovencih? Rekel je, da pride čas, pride in ni več daleč, ko bomo Slovenci navezani na Hrvate in bomo cvlili, tako se nam bo godilo.

To je torej ono bratstvo, ki ga nam »prečanom« v Sloveniji prinaša Zagreb! To ni le čudno, to je škandalozno, da zastopnik Hrvatov v imenu Hrvatov v slovenskem Mariboru take stvari govori, tako grozi! Da nismo Slovenci mirni in trezni in smatramo takele izbruhe le za besede ne razsodnih ljudi, ki se ne zavedajo, kaj govorijo, bi prišlo do hudega obračuna. Tako pa smo ga pustili! Vam pa moramo to povedati, da veste, kako bratski so nam Hrvatje!

Gospodar je posegel vmes: »Tako je torej ta reč! Nam boš pozneje bolj podrobno povedal, kako je bilo! Sedaj pa še to-le, da bo »Jutranji list« v Zagrebu imel kaj več pisati! Zadnji čas sem opazil, da vse polno Hrvatov hodi po Sloveniji. Prodajajo razne drobnarije, zbirajo milodare, zraven tega pa agitirajo za Radiča in njegovo politiko. So pa to ne kaki reveži ali invalidi, pač pa trdni in zdravi ljudje. Sumim in po pravici sumim, da mi s temi milodari plačujemo radičevske agitatorje, ki se na ta način vzdržujejo.

Javno moramo zato pozvati oblast, da previdno izdaja dovoljenja za taka zbiranja vseh mogočih prispevkov po kmetih. Revežem Slovenci radi pomagamo, da bi pa agitatorje protislovenske politike plačevali z milodari, to je pa res malo preveč! Bodimo zato previdni tudi sami. Mi imamo poročila, da so ti ljudje v nekaterih hišah bili tudi nasilni in ker so bile samo ženske doma, so izvabili od njih večje svote denarja!

Ko to povdarjam, ne rečem, da sem zoper podporo revežem, katerih pa imamo dosti tudi mi, pač pa sem zoper to, da se naša dobrosrčnost na ta način izrablja!

Poslanec se je o tem podrobneje informiral in si vse zapisal. Marsikdo je vedel o tem kaj povedati. Domenili so se, kaj bo treba v tej zadevi okreniti. Nato pa jim je poslanec na široko pripovedoval, kako je bilo pri zadnjih šejah mariborske oblasti ne skupščine.

**Vsi na delo
za naše katoliško časopisje!**

POLITIKA V NAŠI DRŽAVI.

Težko delo za nevtrarno vlado. Še tudi ves pretekli teden je general Hadžič sestavljal nevtrarno vlado. Klical je posamezne kandidate in se z njimi razgovarjal. Listi so za vsaki dan napovedovali vlado, a je ni bilo. V soboto je bilo že rečeno, da je Hadžič obupal. V nedeljo se je nenadoma zopet pojavil Aca Stanojevič in posegel v razplet krize. Dejal je takoj, da mora biti stvar v par dnevih rešena.

Prepad med Srbi in Hrvati vedno večji! Ker Hrvati zločin Puniša Račiča naprtujejo srbskemu narodu, kar pa je enaka krivica, kakor če ga »Jutro« naprtuje dr. Korošču in Slovincem, se prepad med Srbi in Hrvati vedno bolj veča. Hrvaški listi so začeli proti Srbom zelo grobo pisati, srbski listi pa so jim enako grobo odgovorili. Razne strokovne organizacije, ki so bile do sedaj med Zagrebom in Beogradom skupne, so se ločile. Ako se ta spor še nadalje umetno povečava, bo prišla nad Hrvaško močna roka. Bolje bi bilo za Hrvate, da postanejo bolj popustljivi. Namesto sabora, ki bi ga dobili, ako bi šli z nami, znajo dobiti — generala, ki si ga je Radič prav po nepotrebnem želel.

Vse delo stoji! Koliko nujnega dela čaka državo, ali ni mogoče delati, ker se ta kriza vleče kot morska kača. Eno najbolj nujnih del pa je državni proračun. Tega je treba pripraviti že sedaj, sicer pridemo zopet v dvanajstine in bomo vlekli od mesca do mesca. Nujne so priprave za izvršitev zakona o izjednačenju davkov. Te priprave je treba najprej izvršiti, če ne, se zakon ne bo mogel 1. januarja 1929 začeti izvajati. Velika večina državljanov je tega mnenja, naj se preide na delo in se spor med Srbi in Hrvati obravnava posebej.

Posojilo sklenjeno — izplača se v jeseni! Finančni minister dr. Markovič je prišel iz Londona in povedal, da je posojilo sklenjeno, da pa se bo izplačalo šele v jeseni, ker sta Radič in Pribičević raztrobila po svetu, da se posojila ne sprejme. Zato bo celo delo kot regulacija naših rek, zidanje železnic, dajanje brezobrestnega posojila za obnovo vinogradov — čakalo zopet eno leto. Narod si bo zapomnil, kdo je to zakrivil.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italijanska zaslužena blamaža. — Mussolini je mislil, da bo naredil reklamo z Nobilom, ki ga je poslal na severni tečaj, pa je dosegel blamažo. General Nobile pride pred vojaško sodišče! Nameravali so ga peljati v Italijo preko Dunaja, Maribora, Ljubljane v Trst. Zdaj bo najbrž zadržan v Norveški. — Mussolini pa je doživel ne le blamažo, ampak tudi gospodarski polom zaradi svoje nadutosti! Mislil je, da mora njegova li-

ra biti draga in res stane 3 Din, namesto 1.60 do 1.80 Din. Kaj je posledica tega? Druginja v Italiji sami, tujcev ni od nikoder, italijanskega blaga se nef izvozi. Finančni minister je pretekli teden odstopil in kdo bo sedaj vzel italijansko kaso v roke, bo videl, da je — prazna! Zato ni čuda, da so v Italiji obdačili vsako sadno drevo, vsako kokoš, vsako okno, še — stranišča! Dolgo ne bo, da bo počilo!

Bolgarska mirna. Če tudi se v organizaciji makedonstvujočih stelja jo kar po vrsti, vendar bolgarska vlada skuša ohraniti mirno kri prebivalstva. Zanimivo je, da imajo sedaj ti Macedonci, ki napadajo našo državo, tudi sedež v Zagrebu! Napadalec dr. Laziča v notranjem ministristvu je bil iz Zagreba.

Pesem — lim za Veliko Nemčijo! Pretekli teden so se vršile na Dunaju velike pevske prireditve. Pri glavnem nastopu je pelo čez 40.000 pevcev. Na ta koncert so prišli tudi nemški državni ministri. — Cela prireditev pa je bila le kulturno pobarvana, drugače pa zelo politična. Bila je propaganda za to, da se Avstrija priklonijo Nemčiji.

Kaj hočejo Rusi? V Rusiji sami do bivajo kmetje vedno več vpliva. V mnogih krajih, kjer še kmetom ob žetvi jemljejo žito s polja in mu obljublajo, da bodo že potem skrbeli zanj, je došlo do težkih spopadov. Delavski voditelji uvidevajo, da bo treba postopanje s kmeti izpremeniti. — Da pokrijejo notranje boje, so poslali del vojske na poljsko mejo, da so se Poljaki močno razburili.

Novi predsednik Mehike — ustreljen! Mehika je izvolila novega predsednika Obregona namesto Callesa. Obregon je bil milejši do katoličanov kot Calles. Zdaj, ko je ustreljen, pa so takoj raznesli, da so ga katoličani dali ustreliti! Ker sedaj po tamšnjih postavah ostane Calles pred sednik, je seveda veliko bolj verjetno, da ga je dal Calles umoriti, da se je tako vzdržal na vladi. Da bo pa lahko še bolj divjal zoper katoličane, si je izmislil, da so ga katoličani umorili. Tudi Nero je dal nekoč mesto Rim zažgati in je potem kristjane obdolžil, da jih je lažje preganjal. Zloben človek se ne straši nobenih sredstev! Tudi Calles se jih ni! Ta umor on sam preiskuje, kakor je pač Mussolini sam preiskoval, ko so Matteotija ubili, ko so bombo na kralja vrgli, pa se krivci — niso našli!

Vsi za svetovni mir! Ta poziv gre od naroda do naroda! Slovenski narod je že letos dokumentiral po svojem voditelju dr. Korošču, da žrtvuje kar se le da žrtvovati, samo da se ohrani mir! Sedaj se obračajo evropski narodi na Rusijo, da se priključi temu načelu Kellogove pogodbe.

 ZA NEDELJO

Tvoj dan.

Ko človek čita ali sliši evangelij 9. nedelje po binkošti, mora postati

nehote resen. Kristus joče nad Jeruzalemom in mu govori: »Da bi spoznal tudi ti, kaj je v tvoj mir in sicer ta tvoj dan.« Dolgo si je Kristus prizadeval, da bi pridobil Jeruzalem, da bi se ga oklenil. Nazadnje mu je odločil še en dan — cvetno nedeljo — za njegovo spreobrnjenje. A ker je ostal Jeruzalem zakrknjen še tudi ta dan, se je začela dovrševati njegova usoda: na veliki petek je zavrzel Kristusa in zahteval njegovo — smrt, večinoma je ostal zakrknjen tudi še po Kristusovem vstajenju in ni sprejel njegove vere in nazadnje je bil razdejan, prebivalci njegovi so bili pobiti ali pa odpeljani v sužnost in razkropljeni po svetu. To je bila usoda Jeruzalema, ker je zamudil — »svoj dan«. Tako je umljivo, da mu je Kristus s solzami govoril: »Da bi spoznal tudi ti, kaj je v tvoj mir in sicer ta tvoj dan!«

Resen mora človek postati ob tem evangeliju. Saj veljajo tudi o njem besede sv. Pavla: »To pa je pisano v naše svarilo.« Da, usoda Jeruzalema je tudi naša usoda. Za vsakega človeka se bije velik in tako usoden boj: da se oklene Boga, ali pa da živi brez Boga, ali celo proti njemu. Bog, ki z očetovsko ljubeznijo ljubi vsakega človeka, ki hoče, da bi se vsi ljudje zveličali, vabi in kliče, kakor nekda Kristus Jeruzalem, vsakega človeka s svojo milostjo. Različni so ti kliči, a tega se moramo zavedati, vse, kar nas kliče k spreobrnjenju, k poboljšanju, vse je klic milosti božje. Pa, kakor je bil odločen za Jeruzalem dan, ko mu je Kristus zadnjikrat ponujal svojo milost, tako Bog tudi za vsakega človeka v svoji previdnosti odloči trenutek, ko ga hoče potegniti zadnjikrat k sebi. Kako tudi nam veljajo besede Kristusove: »Da bi spoznal tudi ti, kaj je v tvoj mir in sicer ta tvoj dan!« Ta dan zamujen in zapečaten je naša usoda. Kaj misliš, kaj bi bilo, ko bi veliki grešnik Avguštin tisti dan, ko se je zopet s solzami boril med svojo strastjo ter poboljšanjem in je slišal glas: »Vzemi in beri!« in je v sv. pismu čital besede: »Bratje resno, da je že ura, ko naj vstanemo iz spanja«, bil preslišal ta klic in mu zaprl svoje srce? Ali bi pač imela katoliška Cerkev velikega svetnika Avgušтина? In ko bi Marjeta Kortonska tisto uro, ko je zagledala grozno spremenjeno truplo svojega zapeljivca in se je kakor blisk posvetila v njeni duši misel: »Kaj pa je z njegovo dušo?«, se bila otresla te misli in ji ne bila odprla svoje duše, kako bi pač bilo teklo njeno nadaljne življenje?

Si morebiti misliš: »Saj moje življenje ni tako slabo, ni tako hudo z menoj.« Res, ni. A milost božja nas ne kliče samo iz grehov, kliče nas tudi iz mlačnosti, kliče nas k popolnosti — vedno višje in vedno bližje k Bogu. Mi smo sicer velikokrat tako kratkovidni, da si mislimo: »Le kolikor mogoče malo od tega življenja, brez njega se da veliko prijetneje živeti.« Pa, ali v resnici za nas ne bo veliko boljše, če bomo s svojim življenjem bližje pri Bogu? In,

če mi to klicanje višje zametujemo, ali ni to velika nehvaležnost in ali ne bo prišel tudi tukaj trenutek, ko bode Bog zadnjikrat klical višje in bližje k sebi, potem pa se bo začelo na vas izpolnjevati, kar pravi evangelij: »Kdor ima, se mu bo še dalo, kdor ima malo, se mu bo še to vzelo.« In so še druge besede v sv. pismu, ki veljajo o človeku, ki odklanja klicanje božje navzgor. »Ker nisi ne vroč, ne mrzel, ampak mlačen, te bom začel pljuvati iz svojih ust«, govori Kristus v skrivnem razodetju in še preti: »Jaz bom prišel in prevrgel tvoj svetilnik iz njegovega mesta, da ne bo več svetil.« Da, Bog nas je hotel poklicati in dvigniti visoko k sebi, a ker ga nismo poslušali, še lahko pademo in morebiti globoko pademo iz istega mesta, na katerem smo.

Zamuditi »tvoj dan« pa ni usodno samo za tebe samega, temveč morebiti radi tebe tudi za druge. Ko je Jeruzalem zamudil svoj dan, je Kristus na veliki petek govoril njegovim ženam in materam: »Ne jokajte nad menoj, jokajte rajše nad seboj in svojimi otroki!« Da, kolikokrat je za mujen »tvoj dan« zamujen in usoden za vso hišo, za cele rodove pa tudi veljajo besede: »Jokaj nad seboj in nad svojimi otroki!« Velja to posebno še o naših časih. V vseh časih je tukaj na zemlji boj med božjim kraljestvom in kraljestvom brezboštva. A zdi se, da je ta boj posebno hud in usoden v naših dnevih. Z lastnimi očmi lahko gledaš, kako se danes toliko duš in toliko družin pogrezuje v to kraljestvo brezboštva, najprej po življenju, potem tudi po mišljenju. Lahko vidiš družine, kjer nič več ne molijo, nič več ne zahajajo k službi božji, kjer živijo ali celo tudi umrejo brez svetih zakramentov. Kako so te hiše zgubile božje kraljestvo in njegov blagoslov za to in ono življenje! Kako vendar so te hiše, ki so nekda vse bile krščanske, izgubile ta blagoslov? Bilo je kakor v Jeruzalemu. Bog je klical, a ker je klical zastonj, je enkrat prišel »njihov dan« in ko je bil zamujen ta, se je tudi reklo: »Niste bili vredni kraljestva božjega. Zato bo pa vzeto od vas in dano drugam, kjer bodo obrodili njegove sadove.«

Da, usodno je zamuditi »svoj dan«. Pa, kedaj je ta »tvoj dan«? Nič ne vemo. Včasih je to tako izreden trenutek, včasih pa trenutek, ki je na las podoben tolikim trenutkom, ki smo jih že doživeli skoro vsak dan. Vsako klicanje milosti božje je lahko »naš dan«. Zato pa velja: »Nikdar ne poslušaj prezgodaj klicanja božjega.«

Res, resna beseda o tem »našem dnevu«. Daj Bog, da bi o nas vseh veljale besede: »Da bi spoznal, kaj je v tvoj mir in sicer ta tvoj dan! To kar je pa prikrito tvojim očem. Zato pa ...

Prihodnji evharistični kongres. Kakor znano, se obhaja letos svetovni evharistični kongres v Sidneyju v Avstraliji. Prihodnji svetovni ev-

haristični kongres leta 1930 bo pa v mestu Kartagini v Afriki. V vseh delih sveta so že bili ti svetovni evharistični kongresi, samo v Afriki še ni bil nobeden. Zato se je za prihodnji kongres zbrala Afrika. Razen tega pa je leta 1930 1500letnica smrti sv. Avgušтина, največjega moža, kar jih je Afrika dala katoliški Cerkvi. Zato so tudi ravno za to leto izvolili Afriko za evharistični kongres. Omeniti je tudi, da obhaja leta 1930 odbor, ki skrbi za praznovanje teh kongresov, 50letnico svojega obstoja ter delovanja.

Hvalevredna ustanova. V Švici imajo od leta 1921 ustanovo za duhovno pomoč bolnikom. Pomilovanja vredni so bolniki, ki so v svoji boleznii zapuščeni in nimajo postrežbe. A je veliko bolnikov, ki kljub dobri postrežbi svojo bolezen silno težko prenašajo, ker so nevoljni in nepotrpežljivi. Ta švicarska ustanova pa ima ravno namen, da bolnike tolaži, jih navaja k potrpežljivosti in jih uči, da svojo bolezen posvečujejo. V ta namen udje te ustanove za bolnike molijo, darujejo za nje sv. maše, jim pišejo tolažilna pisma in izdajajo za nje mesečnik »Apostolstvo bolnikov«. Tako duhovno pomoč, ki so jo bolniki včasih še bolj potrebni kot telesne postrežbe, nudiš bolnikom lahko tudi ti, če se jih spominjaš v svojih molitvah, če jih obiščeš in jih potolažiš z iskreno besedo in jim daš dobro, krščansko berilo v roke.

Vesela stoletnica na Angleškem. Leta 1929 obhajajo angleški katoličani stoletnico, odkar so si priborili versko svobodo. Prej so bili silno tlačeni od anglikancev. Niso mogli postati državni uradniki, niso smeli imeti večjih posestev, morali so plačevati anglikanski cerkveni davek in so morali celo hoditi k anglikanskim cerkvenim obredom. Leta 1828 so si pa izvojevali vsaj najvažnejše pravice. V spomin nato nameravajo sezidati v velikem delavskem mestu Liverpoolu potrebno stolnico. Ko so imeli katoličani svoje zborovanje za zidanje cerkve, je prišel na to zborovanje tudi anglikanski župan tega mesta, ki je pa ženska in je izjavila, da je vera podlaga državljanskih čednosti in da se mora zato vse podpirati, kar utrjuje vero. Žalibog resnica, ki jo mnogi pozabijo!

SLOVENSKEMU ŽENSTVU.

Žene, dekleta! Mesec dni že blati in obrekuje svobodomiselno časopisje poslance SLS. Na najpodlejši način pa žali našega dr. Korošca, voditelja slovenskega naroda.

Najodločneje protestiramo proti sramotanju našega voditelja in našega naroda pred celim svetom.

Ta nečuven napad ne sme ostati nekaznovan! Slovenski narod bo obračunal s tistimi, ki so se dotaknili časti našega voditelja in našega naroda.

Slovenska žena, ki si se vedno neustrašeno borila za vero in čast slovenskega naroda, ne smeš biti soodgovorna za sramotenja, ki jih trpi slovensko ime potom liberalnega časopisja.

V tvojih rokah je najhujše orodje, s katerim zadaš najobčutnejši udarec največjemu našemu sovražniku, liberalnemu tisku. Žena, dekle! **Zavedaj se, da je ni sile na svetu, ki bi te mogla prisiliti, da podpiraš onega, ki je naročen na liberalno časopisje** in s tvojim trdo prisluženim denarjem podpira prav ono časopisje, ki blati Slovence pred celim svetom. **Zato podpiraj s svojim denarjem le tiste ljudi, ki imajo naročeno naše katoliško časopisje** in čutijo z ogromno večino slovenskega naroda.

Tako bomo premagale našega sovražnika, ki žali našega voditelja in z njim vred ves slovenski narod.

— — —

Zborovanje katehetov lavantinske škofije se vrši letos dne 27. avgusta v Celju. Podrobnejši program bo objavljen pravočasno. Pozivljamo že sedaj gospode katehete in vse druge duhovne sobrate, ki se zanimajo za probleme sodobne kateheze, da pridejo dne 27. avgusta t. l. v kolikor le mogoče velikem številu na zborovanje v Celju. — Odbor Društva katehetov lav. škofije.

Slovesnost preobleke v zavodu čč. šolskih sester v Mariboru. V ponedeljek, dne 16. t. m., je obhajal zavod šolskih sester lepo slovesnost preobleke 18 novink. Preoblečene so bile: Grom Ana iz Vrhnike — s. Gabrijele; Rojs Marija iz Št. Ruperta v Slov. g. — s. Magda; Klančar Ana iz Trebnja — s. Kerubina; Ferlež Marija iz Stoperc — s. Adela; Krof Marta iz Pliberka — s. Adalberta; Šušmelj Marija iz Gorice — s. Zorana; Blas Lucija iz Tomačeva — s. Vianeja; Jelovšek Marija iz Vrhnike — s. Jakoba; Dvoršak Brigita iz Sv. Martina — s. Saturnina; Kapun Marija iz Maribora — s. Sidonija; Zaplatar A. iz Mirne peči — s. Sirverija; Hanželič Marija iz Ormoža — s. Vitoslava; Lombar Marija iz Trstenika — s. Domitila; Slapnik Jožefa iz Motnika — s. Venancija; Papič Ana iz Semiča — s. Agatona; Kidrič Roza iz Rogaške Slaptine — s. Benona; Krefl Mar. iz Šmartnega ob Dreti — s. Lucina; Petrin Frančiška iz Rečice — s. Samuela. — Ginljiv in srce pretresujoč prizor je bil, ko so mladenke cvetoče mladosti vesele polagale v roke presvetlega g. prelata dr. Tomažiča, ki je izvršil obred, svojo dosedanjo svetno obleko in jo zamenjale z redovniškim pajčolanom in pasom ter se popolnoma posvetile Bogu in redovniškemu poklicu. Dal Bog, da bi našle mnogo posnemovalk med našimi dobrimi mladenkami širom Slovenije in da bi se jim pridružile nove vrste z istim navdušenjem in poklicom. Prostrane so božje njive in velika je žetev samostana šolskih sester v Mariboru. Zato mladenke, korajža in pogum ter se uvrstite med božje delavke!

Jubilejna razstava sodobne kulture v Brnu, ČSR. V Brnu, glavnem mestu zelene Moravske, se vrši razstava sodobne kulture čehoslovaške republike, ki nam kaže ves napredek v desetih letih osvobojenja. 30 ha veliki razstaveni prostor, četudi leži v široki, od treh strani z zelenimi griči obdani dolini na periferiji mesta, je oddaljen od kolodvora le 10 minut. Razstava sama se nahaja v 17 velikih paviljonih s skupno razstavno ploskvo 30.000 m². Zastopane so tu vse šole: otroški vrtci, ljudske, srednje in visoke šole, učiteljske, obrtno umetniške in umetniške šole, katerih učenci so razstavili tu svoja zanimiva dela. Pošte, železnice in zrakoplostvo imajo tu velikanski svoj oddelek, v katerem se jasno vidi napredek teh važnih faktorjev moderne države. Nadalje se nahaja tu tudi zdravstveni oddelek, psihologija, fizika, kemija, matematika, sociologija, jezikoslovje, literatura, oblikujoča umetnost, glasba, gledališče, kulturna in znanstvena društva. Veliko pozornost vzbuja paviljon čehoslovaškega učenjaka dr. Absolona, ki je razstavil v posebnem paviljonu modele jamskega človeka in mamuta v naravni velikosti. Poleg tega paviljona, ki nam kaže pračloveka in njegov način življenja, pa stoji njegova protislika: najmodernejše kmetko gospodarstvo, ki je popolnoma elektrificirano. Tu je vse živo, vsi stroji se vrte, mlatijo, režejo, žagajo, sekajo in tako dalje. Vsa poljska dela se opravljajo le s pomočjo električnih strojev. Istotako imamo v kuhinji same električne pripomočke: štedilnik, stroj za rezanje mesa, kruha, stroj za gnetenje testa, za umivanje posode, ljupljenje krompirja, električna ledenica itd. V hlevu stoje štiri leporejene žive krave, ki se molzejo z električnimi stroji in ki so že precej razširjeni na Moravskem. Mleko se prenese v klet, kjer se dela iz njega in njegove smetane sirovo maslo in razni siri, vse s pomočjo električnih strojev. V konjskem hlevu stoji krasen vranec, ki se češe s pomočjo električnega stroja. Je pa tu tudi električni aparat za striženje konj. Dalje so v kleti električne stiskalnice za grozdje in drugo sadje. Na dvorišču je pa poleg modernega gnojišča s praktično električno črpalko za gnojnico higijenski svinjak. To moderno urejeno kmetško gospodarstvo je za enkrat v celoti za malokaterega dosegljivo, kaže nam pa jasno, koliko časa in človeške energije bi bilo prihranjeno, če bi se vpeljali v domačijo vsi ti stroji. Morda bo živel generacija za nami v srečnejših gmotnih razmerah, ki ji bodo dovoljevale nakup teh prepotrebni strojev.

V. S.

Pred usmrčitvijo. V glavni kaznilnici Kentuckyja v Zedinjenih državah Severne Amerike je bilo pred kratkim na en dan izvršenih kar sedem smrtnih obsodb na električnem stolu. Usmrčeni so bili štirje belokožci in trije zamorci, vsi obsojeni radi umora. Dočim so se belokožci približali električnemu stolu skoraj

v nezavestnem stanju, tako da so jih morali jetničarji nesti, pa so se pokazali zamorci zelo hrabre. Zahtevali so pred smrtjo še cigarete in se nato poslovili od navzočih. Zadnji je izjavil, da pred smrtjo oprošča vsem, ki so mu storili v življenju kaj slabega. Ko so ga rablji vezali, je skrbno pazil, da so kovinaste plošče na rokah in nogah dobro pritrdili, da se ne bi preveč mučil. Zadnji obsojenec od belokožcev pa je pred smrtjo še prosil, naj ga krstijo po katoliškem obredu. Res je bil takoj pozvan duhovnik, ki je opravil obred. Eden izmed zamorcev je med tem, ko so ga privezovali na električni stol, zapel še neko narodno pesem in prosil navzoče, naj pojejo tudi oni z njim.

Zopet eden iz Rusije! V sredo je prišel v Osijek kmet Pavle Kiss iz Bogojeva, ki je pred tedni pobegnil iz ruskega ujetništva. Kakor pripoveduje, se nahaja v Rusiji še kakih 3000 naših ujetnikov iz Baranje, Bačke in Hrvatske. Kiss je s 13 tovariši pobegnil iz taborišča in odšel z njimi do poljske meje ter od tam peš do Osijeka.

Utonil je sin železničarja Franca Vavotnika iz občine Rudeči breg pri Sv. Lovrencu na Pohorju Valentin, star sedem let. Ker ga doslej še niso našli, se občinstvo naproša, da v slučaju najdbe takoj obvesti o tem mariborsko policijo. Deček je imel na sebi dolge zelenkaste hlače, pisano srajco in bele naramnice.

V Dravo! Izpod čolna v bližini brvi v Mariboru, ki veže koroško predmestje s Studenci, so izvlekli mrtvo žensko. Ugotovilo se je, da je utopljena 17letna posestnikova hčerka Štefanija Kalunder. Odšla je od doma in se ni več vrnila. Na podlagi izpovedi neke njene prijateljice se domneva, da je šla v smrt radi nesrečne ljubezni.

Volilcem pri Sv. Juriju ob Pesnici! Vse volilce pozivamo, da pri občinskih volitvah prihodnjo nedeljo, dne 29. julija, oddajo svoje volilne kroglice samo v tretjo skrinjico. Le v številka 3 je »ta prava«. Posebej še opozarjamo volilce, da volijo našo listo, ker bo novi občinski odbor jeseni volil tri člane v občinsko davčno kmisijo, ki bo po novem davčnem zakonu soodločevala, kako visoke davke bomo plačevali posamezniki. Terčel in Dobaj za tako delo nista. Mi hočemo tudi delovati skupno z našimi možmi pri okrajnem zastopu, da bomo dobili novo okrajno cesto k Sv. Križu. Tudi pri šoli bomo skrbeli, da bo vse v redu. Jesenske šolske počitnice je naša stranka zopet nazaj pridobila. Stranka, kateri pripadata Terčel in Dobaj, pa nam jih je odpravila. Za viničarje tudi skrbimo. Okrajni zastop je leta 1927 dal pridnim viničarjem za dolgoletno službovanje nagrade. Kje pa demokrati kaj takega zmislijo. In potem pa še to: V mariborskem okraju je 90% občinskih odborov v rokah mož, ki so pristaši SLS, okrajni zastop bo ostal v rokah naših mož. Če bomo volili Terčela ali Dobaja, pa se bomo čisto osamili. Za stranko, kateri ta

dva pripadata, nihče nikjer ne mara. Samo pri jeziku so demokrati in samostojnejši velikani, delati pa ne vedo, za ljudstvo pa že celo ne. Torej, Jurjevčani, vsi volimo našo tretjo skrinjico. Da je edino naša najboljša, je dokaz tudi to, da so vse druge le na glavarstvu popravljene, le naša tretja je bila popolnoma pravilna.

Naročnikom. Mnogi vprašujejo, zakaj imajo na ovitku zapisano še vedno: pl. do 1. 7., pa so že doplačali preko tega datuma. Vsem tem za ta slučaj in za podobne pozneje javljamo, **da približno 1 mesec preko datuma pošiljamo s starim vpisom, potem še-le pride nov vpis.** To smo že enkrat razložili in prosimo danes ponovno, da si p. n. naročniki to zapomnijo. — Uprava.

Biserna maša. V četrtek, 19. julija se je vršila v Šmartnu pri Slovenjgradcu izredna cerkvena slovesnost. Častni kanonik dekan Ivan Lenart je obhajal šestdesetletnico duhovniškega posvečenja, ki ga je sprejel 19. julija l. 1868. Bila je prava ljudska slovesnost, katero je na predvečer napovedalo gromenje topičev in gorenje številnih kresov po višavah zelenega Pohorja. Čeprav se je svečanost praznovala na delavnik, ko je vse polno kmetskega dela, se je vendar v četrtek zbralo toliko ljudstva iz šmartinske in sosednih župnij, da je bila cerkev polna. Prišlo je nad 30 duhovnikov, da skažejo spoštovanje in čast sivolasemu biseromašniku, ki je vkljub starosti 87 let zdrav ter duševno in telesno izredno krepak. Njim na čelu je bil g. stolni prošt iz Maribora dr. Martin Matek kot odposlanec mariborskega g. škofa, udeležil se je tudi kanonik Janežič kot naddekan Mislinjske doline, prelat dr. Slavič iz Ljubljane, msgr. Vreže, ki je imel cerkveni govor, nar. posl. dr. Hohnjec, kot zastopnik Jugoslovanskega kluba. Biseromašniku so se poklonili župani vseh treh občin šmartinske nadžupnije, katere so ga že za zlati mašniški jubilej imenovalle svojim častnim občanom. Zastopnik moške mladine je deklamiral lepo pesem, sestavljeno v to svrhu od znanega slovenskega pisatelja Ksaverja Meška. Jubilejno sveto mašo je jubilat služil v novi mašni obleki — darilo vrlih šmartinskih žen in deklet — ki so jo po načrtu g. Vurnikove prekrasno izdelale mariborske šolske sestre. G. biseromašniku ključemo: Še na mnoga leta!

Biserni jubilej v Rimskih toplicah. Preteklo nedeljo je g. Janžek obhajal svojo biserno mašo. Bil je spodbuden in ganljiv prizor, ko je gospod jubilat v spremstvu šestnajsterih duhovnikov imel slovesen vhod v župno cerkev. Govoril mu je g. monsign.

dr. Fr. Kruljc, dekan laški. Njegov lep in slovesnosti primeren govor je bil na višku, ko je prebral častitke prevzvišenega nadpastirja g. slavljenca. Hvala za ta dan Bogu, g. biseromašniku in vsem, ki ste pripomogli, da se je slovesnost dostojno izvršila.

Smrt blagega g. župnika. Na Teharjih pri Celju je umrl tamošnji blagi in obče spoštovani g. župnik Janez Čemažar. Rajni je bil rojen l. 1867. v Selcih na Kranjskem. Posvečen je bil 1894 in je vodil teharsko župnijo od l. 1910 naprej. Dolgo časa je bolehal in prenašal bolezen z občudovanja vredno potrpežljivostjo. Kot dušni pastir je bil izredno priljubljen pri ljudeh in duhovnih sobratih. Blagemu g. župniku trpinu ostani ohranjen najboljši spomin pri vseh, ki so ga poznali!

Prošnje na oblastno skupščino. Pri zadnjem zasedanju je kmetijski odsek ugotovil, da posamezniki pošiljajo svoje prošnje na oblastno skupščino, potem pa čakajo na rešenje oblastnega odbora. Dokler pa ni zasedanja oblastne skupščine, ostanejo take prošnje nerešene. Oblastni odbor je že pooblaščen, da uporabi vse postavke sedanjega proračuna in je prošnje nasloviti na oblastni odbor.

Uspeh oblastnih poslancev. Oblastna poslanca Dav. Krajnc in Urnjek sta intervenirala pri oblastnem odboru za popravilo mostu v Grižah in je oblastni odbor dovolil v ta namen 80.000 Din.

Tajnik SLS v Mariboru g. Ovčar je nastopil daljši bolezenski dopust. To vest sporočamo javnosti, da se za dobro dopusta ne bo obračala v raznih zadevah osebno na g. Ovčarja v Maribor, ampak v Slovenjgradec.

Zdravljenje raka in drugih neozdravljivih kožnih bolezni. V baraki mariborske splošne bolnice zdravi g. Poljšak iz Celja vse vrste raka in razne doslej neozdravljive kožne bolezni. Razen zdravniške komisije si je ogledalo zdravljenje več resnih zdravnikov iz Maribora, ki se zanimajo za Poljšakovo iznajdbo. Dne 23. julija so posetili Poljšaka in njegove bolnike trije priznani zdravniki iz Trsta. Po ogledu so se izrazili pohvalno o Poljšaku in njegovem načinu zdravljenja teh groznih bolezni. Ob priliki zasedanja oblastne skupščine je bilo v Poljšakovi baraki več gospodov oblastnih poslancev, da bodo povedali po deželi, kako je nudil oblastni odbor g. Poljšaku priliko, da dokaže pod najstrožjim zdravniškim nadzorstvom učinkovitost svoje zdravitelne iznajdbe. Kakor izvemo, se močno zanima za Poljšaka Nemčija in si bodo ogledali zdravljenje v mariborski bolnici tudi nemški zdravniki-strokovnjaki.

Otroci vestfalskih Slovencev pridejo v Slovenijo. Dne 8. ali 9. avgusta pride veliko otrok (300) vestfalskih Slovencev v Slovenijo radi oddiha. Nemčija je dovolila tem otrokom skozi Nemčijo prosto vožnjo pod to pogodbo, da ne bo imelo potovanje ali ta izlet političnega namena, ampak da gre samo za zdravje in odih. Seveda mi nameravamo s tem doseči, da se naučijo otroci slovenski in si pridobijo slovenskega duha. V javnosti pa ne smemo ničesar o tem pisati, ampak samo, da pridejo na odih. Naznanite to, prosim, tudi drugim časopisom v Mariboru. Z odličnim spoštovanjem: Tensundern, vikar.

Najden utopljenec. Pri Sv. Marku niže Ptuja je Drava naplavila mrtvo truplo dne 15. t. m. na Pobrežju pri Mariboru utopljenega železničarja Berghaus Jakoba. Pogreb se je vršil v sredo, dne 25. julija, na ondotnem pokopališču.

Izkopnina pri Sv. Benediktu v Sl. goricah. Pri kopanju zemlje za našo cesto so delavci dne 10. t. m. naleteli na brežičku veleposestnika Franca Senekoviča v Trsteniku 5 m globoko pod zemljo na veliko predpotopno žival, ki je v laporju popolnoma okamenela: hrbtišče, glava in skoro 1 m dolga zobova. O najdbi smo takoj obvestili mariborsko Zgodovinsko društvo. Čez teden dni je prišel žival in najdišče osebno pogledat podpredsednik mariborskega Muzejskega društva, profesor Vales, ki pa prvi hip ni mogel dognati, kako je ime tej zanimivi živali, ki je sedaj že v Mariboru v muzeju. Žival si je na licu mesta ogledalo na stotine ljudi. Pri kopanju so se zobovi polomili. Nekaj delov so ljudje žal odnesli. Da se spopolnijo, naj jih prinesejo v benediško župnišče. Doma so brez pomena, za muzej pa so potrebni. Zanimalo pa nas bo vse izvedeti v kratkem, kako je tej živali ime, ki se je nekaj pasla po benediških livadah.

Zdravnik utionil. Preteklo nedeljo se je pripeljal z motornim kolesom v Rimske Toplice rudniški in občinski zdravnik g. dr. Avguštin Kumer s svojo soprogo. Kmalu po prihodu sta se oba šla kopat v Savinjo. Dr. Kumer je prvi skočil v vodo in se takoj začel topaljšati. Soproga ga je skušala rešiti, pa bi tudi sama kmalu utionila; komaj so jo rešili iz vode. Ko so zdravnika potegnili iz vode, je bil že mrtev. Najbrže ga je v vodi zadela kap. Pokojni dr. Kumer je bil rodom iz Gradca in je služboval v Hrastniku od leta 1920. Zapušča vdovo in dva nepreskrbljena otroka.

Zahvala blagim dobrotnikom! Nedavno smo poročali, kako je bil od hudobnega tovariša zaboden z nožem v srce priden delavec Kebrič iz Maribora. Zapustil je pet malih otrok (najmlajši je pet mesecev star) in bolno vdovo. Ker se uboga družina nahaja v strašni bedi, sem prosil usmiljena srca pomoči. Vdova Amalija Kebrič, Maribor, Loška ulica 8, je na ta poziv dobila od dobrosrčnih

**Vsaka slovenska hiša naj ima novo barvano
Slomškovo sliko!**

**Naročajo se pri upravi „Našega doma“,
v Mariboru, Aleksandrova cesta šte. 6/l.**

ljudi pomoč v denarju za prvo silo, pa tudi živeža in obleke za nedolžne otroke. V imenu nesrečne družine se zahvaljujem vsem blagim srcem za pomoč. Zanimivo je pismo, ki ga je pisala neznana deklica od Sv. Lenarta Kebričevi: »Čitala sem v listu »Slovenski Gospodar« Vašo nesrečno usodo. Ker sem sama pred kratkim izgubila svojo zlato mami-

co, se mi v srce smilijo Vaši ubogi otročki, ki gotovo močno pogrešajo dragega očeta. Tukaj Vam pošiljam nekoliko denarja (200 Din), da bo za prvo silo. Zana prejem upam, da Vam bodo že pomagala usmiljena srca. Pozdravlja Vas z Vami žalostna deklica.« Naj bo tej dobri deklici izrečena še prav posebna zahvala! Franjo Žebot.

Poletno zasedanje mariborske obl. skupščine.

Zasedanje je trajalo pet dni in sicer od 17. do 21. t. m. Na dnevnem redu je bila razprava o mnogoštevilnih uredbah, ki so za kulturni, pred vsem pa za gospodarski napredek ljudstva nepregledne važnosti in koristi. Z vztrajnostjo in požrtvovalnostjo so naši možje, ki jim je ljudstvo zaupalo oblastno gospodarstvo, sprejeli vse predložene uredbe. Z izvajanjem teh uredb se bo šele pokazal blagoslov dolgotrajnih in napor- nih pripravljalnih del.

V torek, dne 17. julija t. l.

je bila v mariborski kazinski dvorani prva seja v letošnjem poletnem zasedanju. Pred prehodom k dnevnem redu je predsednik skupščine g. dr. Leskovar predlagal resolucijo, ki obsoja ter obžaluje krvave dogodke v našem parlamentu z dne 20. junija t. l. Sledilo je izčrpno poročilo predsednika oblastnega odbora o delu in uspehih od zadnjega skupščinskega zasedanja sem. V omenjenem poročilu se zrcali vsa neumorna briga in neutrudno prizadevanje tihih in marljivih delavcev v našem oblastnem odboru, predvsem na polju javnih zgradb, zdravstva, poljedelstva, socialno-političnih prizadevanj ter finančne politike. Lastni dohodki znašajo 14.814.462 Din. Od marca do 30. junija je prišlo v oblastno blagajno 4.834.505 Din. Kakor vidimo, bodo dohodki čisto gotovo po preteku 8 mescev dosegli višino, ki je predvidena v proračunu. Pobiranje doklad pri državni trošarini pa se vrši pri tovarnarjih in veletrgovcih tako, da Jobi detajlist (trгоvec, ki prodaja na drobno) blago, za katero je doklada že plačana. S tem je zajamčen najenostavnejši in najsigurnejši način pobiranja omenjenih doklad.

Po poročilu g. predsednika se je še razpravljalo o nekaterih predlogih, nakar se je seja zaključila. Popoldne pa so imeli v prostorih oblastnega odbora svoje seje uredbodajni in pa kmetijski odsek ter odsek za prošnje in pritožbe.

V sredo, dne 18. julija t. l.

pa se je razpravljalo o uredbi o zdravstveni službi na deželi. Mariborska oblast se bo po tej uredbi, o kateri je na seji poročal oblastni odbornik g. dr. Veble (SLS), razdelila v zdravstvena okrožja, ki jim bodo načelovali okrožni zdravniki. Za vsako zdravstveno okrožje se namesti najmanj po ena babica. Te babice morajo nuditi brezplačno pomoč ubožnim porodicam in otročnicam. Po potrebi se bodo imenovali okrožni

zdravniki tudi v avtonomnih mestih Maribor, Celje in Ptuj; ti zdravniki pa bodo brezplačno zdravili tiste ubožce, ki ne spadajo pod mestno ubožno in zdravstveno oskrbo. Uredba se je sprejela proti glasovom opozicijskih poslancev; nekateri opozicijski petelini so se pri tem obnašali kakor hlapci v gostilni, kadar se sporečejo in spoprimejo.

V četrtek, dne 19. julija t. l.

je zasedanje trajalo dopoldne in popoldne. Bil je to najburnejši dan v tem zasedanju. Samostojno-demokratski in socialistični oblastni poslanci so čekali na dolgo in široko ter s tem motili miren potek seje in hitro razpravljanje o uredbah, ki so se na odsekovih sejah že neštokrat pretresale in pretehtale od vseh strani. Zdelo se je, da hočejo demokrati in radičevci, ki so se združili v enoten klub KDK, s pomočjo socialistov izvajati po belgrajskem zgledu obstrukcijo. Navzlic vsem njihovim brezuspešnim nakanam se je na četrtekovi dopoldanski seji sprejela uredba o okrajnih cestnih odborih. O uredbi je poročal oblastni poslanec dr. Ogrizek (SLS). S to uredbi se v cestnih zadevah razširja delokrog naših okrajnih zastopov na novo ustanovljene okrajne cestne odbore v Prevaljah, Murski Soboti, D. Lendavi, Čakovcu in Prelogu; le-ti odbori odgovarjajo za zgradbo, vzdrževanje in upravo tistih samoupravnih cest, ki niso oblastne ali občinske. Socialisti in samostojni demokrati so se pri razpravi na vso moč izblebetali, da bi se na ta način razprava zavlekla; ko pa je bilo treba glasovati, so izjavili, da bodo glasovali proti. Pa jim ni nič pomagalo; naši trezni poslanci so uredbi sprejeli proti glasovom opozicije. Naravnost

viarna seja

pa se je vršila istega dne ob 6. uri popoldne. Na dnevnem redu je bila namreč razprava čudnem predlogu opozicije, da se oblastni odbor stavi pod obtožbo, ker je v svoji seji dne 10. t. m. sklenil, da se radi bogokletne karikature v »Jutru« isto odpove, da se v njem ne inserira več in da uradniški oblastnega odbora ne smejo nositi ali čitati »Jutra« v uradnih prostorih. Jej, kako se je razburila »Jutrova« dežela radi tega; od generalnega štaba te nazadnjaške, medle in skrahirane stranke pa do zadnjega SDSarskega petolizuna. Pa jih je le zadelo! Takšnega udarca pač niso pričakovali gospodje, ki nosijo odgovornost za neprestano psovanje,

bogokletno sramotjenje, barbarsko natolcevanje in nečuveno žaljenje, ki si ga dovoljuje ta list o Slovencih. In celo radičevci so se dali vpreči v jarem ter se prav pridno in pohlevno pridružili ljudem, kakor so dr. Baričević (hrv. SDS) in Petovar (SDS). No, pa so se gospodje bridko zmotili. Omenjena seja se je pretvorila v sodiščno dvorano, kjer so se sedeli opozicijski poslanci kot obtoženci. Od naših poslancev so govorili: gg. dr. Schaubach, dr. Leskovar, Hrastelj in dr. Ogrizek. Njihove govore je sprejela skupščinska večina z viharim odobravanjem, čemur se je kompaktno pridružilo tudi občinstvo na galeriji, ter z neprekinjenim vzklikanjem voditelju slovenskega naroda g. dr. Anton Korošcu. Ko je ponujal svoje politične čenče opozicijski poslanec dr. Baričević (SDS), je pristopil k njemu g. dr. Ogrizek in mu pokazal bogokletno »Jutrovo« karikaturu. Mož je čisto izgubil ravnotežje in nekaj trenutkov sploh ni prišel do besede. Drugi dan pa jo je kar odkuril in s tem dokazal v polni meri, koliko mu je do resnega dela. Ob zaključku pa je na predlog poslanca g. dr. Ogrizeka sprejela obl. skupščina sklep, da odobrava odlok oblastnega odbora z dne 10. julija t. l. Istočasno pa se je tudi na predlog poslanca g. Ogrizeka odposlala našemu voditelju sledeča brzojavka:

»Oblastna skupščina v Mariboru odločno obsoja zločinsko pisanje samostojno-demokratskega tiska zoper Vas kot voditelja slovenskega naroda. Izraža Vam svojo udanost in spoštovanje ter Vam daje zagotovilo, da bo narod sam našel sredstva, da ta zločin kaznuje.«

Omenjena predloga je večina obl. poslancev sprejela stoje ter s spontanimi ovacijami in več minut trajajočim vzklikanjem dr. Korošcu. — Zgledu poslancev se je pridružilo še tudi občinstvo na galeriji, ki je nadaljevalo z vzklikanjem še zunaj zborovalne dvorane. Tako se je seja končala s popolno blamažo opozicije, ki je morala zapustiti bojišče ponižana, osramočena in potlačena. — Izginili bodo pritlikavci, ki pripadajo zloglasni »Jutrovi« kliki, dr. Ant. Korošec pa ostane velik pred narodom in zgodovino, ki bode obdajala njegovo osebnost s sijajem narodnega velikana, tvorca in politika.

Drugi dan — petek, dne 20. t. m. — je seja potekla povsem mirno. Glavni razgrajatelj dr. Baričević je izginil iz Maribora, ker ni mogel očitno preboleti blamaže prejšnjega dneva; na drugi strani pa so poslanci iz opozicije uvideli, da ne bodo mogli uspeti z zavlačevalno taktiko; in pa zbal so se, da jih bo ljudstvo radi tega otročjega početja pozvalo na odgovor.

Ta dan se je najprej obravnavala

uredba o viničarskem redu.

Poročala sta o tej prevažni uredbi poslanca Rozman in dr. Ogrizek, ki je utemeljeval uredbi s pravnega stališča. K besedi so se ogla-

sili pri razpravi: veliki župan g. dr. Schaubach, ki je omenjal bedno stanje viničarjev, hkrati pa zaprosil organizatorja naših viničarjev posl. Rozmana, naj Strokovna zveza viničarjev deluje tudi za moralno blagostanje viničarjev; dekan in oblastni poslanec S a g a j, ki se je zlasti zavzemal za nezgodno, bolezensko in starostno zavarovanje viničarjev in poljedelskih delavcev sploh; poslanci Janžekovič, Zupanič ter Rajh (vsi trije SLS) pa so v svojih izvajanjih toplo pozdravljali uredbo o viničarskem redu, ki se je sestavila v sporazumu vseh prizadetih krogov, in povdarjali misel vzajemnosti, ki naj vlada med vinogradnikom ter viničarjem in ki je docela v skladu z zahtevami krščansko-socialne solidarnosti. Predložena uredba se je sprejela soglasno. Nato se je obravnavala

uredba o kmetijsko-pospeševalni službi,

ki predvideva v svrhu pospeševanja kmetijstva ustanovitev posebnega oblastnega kmetijskega urada, ki se bo ustanovil kot poseben oddelek pri oblastnem centralnem uradu. Razen tega se osnujejo za vsako kmetijsko panogo (živinoreja, sadjarstvo, vinogradništvo in poljedelstvo) posebna nadzorništva, ki jih bo vseh skupaj 15. Ta uredba je čisto nekaj novega za nas, ker sloni vse delo na polju kmetijsko-pospeševalne službe na potovalnih učiteljih, oziroma nadzornikih. Za pouk o čebelarstvu pa se od slučaja do slučaja pritegnejo čebelarški strokovnjaki. O uredbi sta poročala oblastni odbornik Zupanič in oblastni poslanec Levstik (SLS), ki je bil pri tem zelo zabaven, šaljiv in duhovit hkrati. Uredba se je z nekaterimi nebitvenimi spremembami sprejela soglasno. — Sledilo je poročilo poslanca Levstika o

uredbi o ustanovitvi oblastnega živinorejskega sklada,

ki se je doslej stekal pri velikem županstvu. Po predloženi uredbi se bo po zaslugi poslancev SLS Rajha, Vršiča, Blatnika, Zupaniča, pobiral za vsak izdani živinski potni list gotov znesek in sicer: za drobnico 1 dinar, za živino do dveh let 2 dinarja, nad dvema letoma pa 3 dinarje. Uredba se je sprejela soglasno.

V soboto, dne 21. julija t. l.

pa je bila zadnja seja v letošnjem poletnem zasedanju mariborske oblastne skupščine. Najprej se soglasno sprejme

uredba o sestavi, volilnem redu ter konstituiranju okrajnih zastopov,

ki določa, da se razpišejo prve volitve v okrajne zastope najkasneje do dne 1. novembra t. l. S tem se bo ta samoupravni organ, ki ga vodijo sedaj gerenti in sosveti, obnovil, samoupravno delo v okrajnih zastopih pa se bo lahko vršilo redno in nemoteno. — Nato poročala poslanec Štabelj o osnutku uredbe, s katero se v

celoti razveljavlja deželni zakon iz leta 1876 glede ustanovitve

deželnega šolskega zakona za bivšo vojvodino štajersko.

Ak pojde vse po sreči, bo odpadel 7-odstotni šolski prispevek, ki ga plačujejo okrajni zastopi državni upravi, ki pa noče teh denarnih prihodov odstopiti oblasti. Uredba se sprejme soglasno. — Z ozirom na

uredbo glede regulacije Savinje

se sklene na predlog poročevalca dr. Ogrizeka resolucija, s katero se naroča oblastnemu odboru, da čimprej začne z regulacijo Savinje od prvega železniškega mosta do Grenadirjeve brvi ter naj v to svrhu porabi že razpoložljive zneske (400.000 Din državne dotacije, 500.000 Din iz obl. proračuna, kolikor ni ta svota že izčrpana pri regulacijskih delih Hudinje in 1.500.000 Din, ki jih je votirala celjska mestna občina. — Sledi razprava o

uredbi glede oblastnega denarnega zavoda,

ki se bo imenoval: Oblastna hranilnica, denarni zavod mariborske oblasti s sedežem v Mariboru. V Celju pa bi bila podružnica in sicer bi bila to Južnoštajerska hranilnica v Celju, ki se prelevi v denarni zavod mariborske oblasti. Uredba se sprejme so glasno ter s sledečo resolucijo, predlagano po poročevalcu dr. Ogrizeku: »Oblastni odbor se pooblašča, da se pogodi z Južnoštajersko hranilnico v Celju, oziroma s prizadetimi petimi okrajnimi zastopi (Šmarje pri Jelšah, Šoštanj, Gornjigrad, Vransko in Sevnica), da prevzame zavod kot oblastni denarni zavod.« — V razpravi je še akcija nemškega političnega in gospodarskega društva za

carine prost izvoz vina,

ki se pridela v desetakilometerskem obmejnem pasu, v Nemško Avstrijo. O tem poročala oblastni poslanec dr. Mühleisen. Sklene se, naj se omenjena akcija vrši v sporazumu v Vinarskim društvom. Sprejme se tudi resolucija, s katero se oblastnemu odboru priporoča, da podpira omenjeno akcijo z vso energijo. — Na dnevnem redu je še predlog oblastnega odbora

za pomoč po točli poškodovanim v Slovenski krajini.

Poročevalec je dr. Veble. Sklene se, da nakupi oblastni odbor potrebno seme, ki ga naj dobijo na razpolago prizadeti posestniki 23 občin in sicer na ta način, da bodo oni posestniki, ki ne morejo plačati semena v gotovini, podpisali zadolžnico, s katero se zavezujejo plačati kupnino za seme v pet letnih obrokih. Istočasno se naroča oblastnemu odboru, da uvede glede preživeža črez zimo slično akcijo. Za nujno pomoč v živežu in semenu se zavzemata posebno toplo poslanca Litrop (SLS) in Osterc (SLS). Poslanec Rajh (SLS) pa stavi hvalevreden predlog, naj stopi tozadevno oblastni odbor v

stik z županstvi Murskega polja, koder se letos obeta precej dobra letina. S tem bo zasigurana najhitrejša in najcenejša pomoč.

Končno sledijo še

poročila posameznih odsekov.

Za kmetijskik odsek poročala poslanec Janžekovič (SLS), za socialno-politični odsek dekan S a g a j (SLS), za odsek za prošnje in pritožbe pa poslanec Davorin K r a j n c.

Po sprejetju omenjenih poročil je bil dnevni red poletnega zasedanja izčrpan. Ob zaključku je še povzel besedo predsednik skupščine dr. Jos. Leskovar, ki se je zahvalil vsem tistim poslancem, ki so z vztrajnostjo in ljubeznijo sodelovali, prav po sebo pa dr. Ogrizeku, ki je kot referent uredbodajnega odseka imel vršiti najnapornejše delo. Nato pa ob sodi vse tiste, ki so se udeleževali sej kot razgrajachi, a so čisto izostali tedaj, ko je bilo treba s stvarnim delom vršiti svoje poslanske dolžnosti. (Gospod predsednik je s tem mislil očitvidno v prvi vrsti na dr. Baričeviča! Op. ur.) Po teh besedah zaključil predsednik ob pol 12. uri skupščino.

Poročila SLS.

DR. KOROŠEC DOBIL NALOGO ZA SESTAVO DELOVNE VLADE.

V torek, 24. julija, je bil notranji minister g. dr. Korošec od 6. do 7. ure zvečer na avdijenci pri kralju, ki mu je poveril nalogo, da sestavi novo vlado. Dr. Korošec je o tem takoj obvestil predsednike parlamentarnih klubov ter jih povabil na razgovore. Ker je bilo v radikalnem, demokratskem in muslimanskem klubu prav dobro razpoloženje za g. dr. Korošca, se je voditelju slovenskega naroda posrečilo sestaviti novo delovno vlado.

V Ljutomeru je bil v nedeljo, dne 22. julija, zbor zaupnikov SLS. Zborovanju, ki je bilo izvrstno obiskano, je predsedoval podpredsednik oblastne skupščine Jakob Rajh, kateri je podal poročilo o delovanju te skupščine. Narodni poslanec g. dr. Hohnjec je poročal o političnem položaju ter o stališču naše stranke napram raznim političnim in gospodarskim vprašanjem. Razsvetlil je tudi ravnanje in divjanje opozicije, ki nosi odgovornost za obžalovanja vredne dogodke zadnjega časa. Zborovalci so nastopanje opozicije, katero izvira zgolj iz strankarske sebičnosti, strogo obsodili ter so izrazili zgražanje nad nekdanjimi slov. samostojneži, ki so postali popolni politični hlapci Radiča in njegove protislovenske politike. Poslančeva izvajanja so zborovalci poslušali z velikim zanimanjem ter so izrazili g. dr. Hohnjecu, kakor tudi vsemu Jugoslovanskemu klubu, zlasti pa njegovemu načelniku dr. Korošču popolno zaupanje. V imenu Orlovskega okrožja je Drago Novak izrazil krepko obsodbo nad »Jutrom« in sorodnimi listi ter klical k odločnemu

nastopu zoper te liste in zoper tiste osebe, ki se z njimi istovetijo, in prostoro, kjer se taki listi šopirijo. S posebno resolucijo so zborovalci ostro obsodili surovo pisarjenje in ostudno risarjenje »Jutra« in »Domovine« ter storili trden sklep, potrjen s svečano obljubo, da bodo proti tema listoma, kakor tudi proti »Kmetškemu listu« vodili odločno borbo, ki jo bodo čutili tisti, ki so naročniki in širitelji teh listov.

Sv. Peter niže Maribora. V nedeljo, dne 5. avgusta po rani sv. maši priredi krajevna organizacija Slovenske ljudske stranke pri Sv. Petru zborovanje, kjer bode govoril narodni poslanec Žebot in oblastni poslanci. Vabimo na shod domačine in sosede, moške in ženske.

Poslanec Žebot bo govoril prihodnjo nedeljo, 29. julija po rani sv. maši ob 7. uri v Kamnici na prostoru pri cerkvi o važnih dogodkih zadnjega časa, oblastni poslanci pa o delovanju oblastne skupščine. Pridite vsi!

Krajevna organizacija SLS v Slovenjgradcu s studom obsoja prostaske in naravnost zločinske napade Jutra na nadvse zaslužnega voditelja slovenskega naroda g. dr. Korošca, njemu samemu pa izreka globoko hvaležnost, spoštovanje in neomejeno zaupanje.

Iz dna duše obžalujemo, da se ne najde med tuk. SDS nekaj uvidevnih mož, ki bi imeli toliko poguma, da bi to strašno, ves narod ponižujočo podivjanost demokratskega tiska na primeren način obsodili. Ker tega ne storijo, sodimo upravičeno, da odobravajo surovost svojih listov. S tem pa nam dajejo smernice, kako se v bodoče ravnamo! K nobenemu trgovcu, k nobenemu obrtniku, ki je naročnik Jutra! Odkrito pa tudi priznamo, da nimamo nobenega zaupanja do tistih državnih nameščencev in drugih činovnikov, ki naročujejo liste, ki tako kruto žalijo verski in narodni čut Slovencev. Trdno smo prepričani, da je z nami solidaren ves okraj.

Ormož. Neki radičevce, ki ga zaenkrat še nečemo imenovati, hodi okrog po gostilnah ter pripoveduje, da bo v kratkem v Ormožu velik političen tabor, na katerem da bodo govorili Hrvatje, seveda Radič in njegovi poslanci. Manjkati ne bo smel niti sam Pribičevič. To bo strašanska čast za Ormož. Tam na Glavnem trgu bodo postavili visok govorniški oder, s katerega bodo reševali domovino in narod. Govoriti znajo, da, pa drugega nič! Naj si gotovi ljudje nič ne domišljajo, da jim bo ljudstvo verjelo, ko pa so imeli do sedaj samo smolo in neuspehe. Dotični politik je tudi kazal v gostilni pri Skorčiču nesramno »Jutrovo« sliko, s katero se tako kruto in nečastno žali gospod dr. Anton Korošec in ves pošten del slovenskega ljudstva. Pri tem je seveda delal ta gospod, ki je tudi že dr. Korošca in njegove poslance v sili na pomoč klical, neslane in nespametne opazke. Ne vemo, kako bo z omenjenim shodom ali taborom, pač pa vemo, pa bo priredila naša SLS političen shod v nedeljo, dne 5. avgusta, zjutraj po rani sv. maši v dvorani kletarskega društva. Že zdaj ste vabljeni vsi pristaši SLS.

Protestni shod v Konjicah proti sramotanju dr. Korošca po Žerjavovem »Jutru« je v nedeljo, 22. julija

bil izvanredno dobro obiskan iz celega okraja. Shod je otvoril predsednik krajevne organizacije SLS g. Toman, predsedoval pa je okoliški župan g. Strmšek. Poslanec Žebot je v svojem poljubnem govoru razkrinkal družbo, ki se zbira okrog »Jutra« in »Domovine« ter sramoti največjega sina slovenskega naroda v sedanosti našega voditelja dr. Korošca. Govornik je na zanimiv način opisal predzgodovino žalostnih dogodkov v skupščini. Nihče drugi ni tega vsega kriv, kakor strastni in nemirni Pribičevič, kateri kar zdivja, kadar ni na vladi. Pribičevič je zapeljal Radiča v svojo žalostno politično družbo. — Za Žebotom je govoril mladi konjiški odvetnik dr. Macarol, ki je povdarjal v svojem lepem govoru, da moramo katoliško misleči Slovenci zanesti od hiše do hiše, od vasi do vasi glas: Proč z lažnjivim »Jutrom« in sorodnimi listi, ki na tak prostaske način sramotijo našega voditelja dr. Korošca. In zborovalci so mogočno zaklicali: Korošca nam ne bodo blatili. Živijo dr. Korošec. V resolucijah se je konjiški zbor pridružil sklepom tabora v Žalcu. Moške, fantje in žene so pa na shodu začele takoj izvrševati sklepe shoda.

NAŠA DRUŠTVA

Romarski izlet. Vsa prosvetna društva Matere milosti priredijo zadnjo nedeljo meseca avgusta pod vodstvom Kat. omladine romarski običajni izlet na Ptujsko goro. Polovična vožnja je že dovoljena. Natančnejši spored se pravočasno objavi.

Nastop mariborskega orlovskega okrožja v Hočah. V nedeljo, dne 5. avgusta, vsi v Hoče, kjer nastopi mariborsko orlovsko okrožje, z jako pestrim sporedom Orlic in Orlov na dekanijskem dvorišču. Po javni telovadbi prosta zabava z zbijanjem lonca, ameriškim zaporom i. dr. Pri celodnevni prireditvi sodeluje domača godba iz Hoč. Polovična vožnja bo dovoljena, zato pričakuje odbor obilne udeležbe!

Sv. Peter niže Maribora. Tukajšnji Orli vprizorijo s sodelovanjem članov prosvetnega društva »Skala« in orliškega krožka v nedeljo, dne 29. t. m., popoldne po večernicah ob pol treh v samostanu smeja vredno igro »Lumpaci vagabund«, burko v treh dejanjih in šestih slikah. Nastopijo najboljši igralci in igralke. Sodeluje tamburaški zbor. Bog živi!

Konjice. V času ogabnega natolcevanja zoper vse, kar stoji na krščanskih temeljih, si nekateri tukajšnji politični nasprotniki izredno prizadevajo, škodovati razvoju našim prosvetnim organizacijam. Posebno se odlikujejo v psovanju, kar pa gotovo črpajo iz zaloge naprednega besednjaka, ki je odsev njih nazadnjaštva in duševne omejenosti. Povemo pa, da nas vse to še bolj podžiga k delu, in želja, da izginemo, se jim pač ne bo še tako hitro izpolnila. Kaj zamore kmetška mladina pod smotrenim vodstvom svojih voditeljev, so dokaz njene vedno dobro uspele prireditve. Tako hoče tudi v nedeljo, dne 12. avgusta, orlovstvo konjiškega okrožja s svojo celodnevno prireditvijo, ki se ima vršiti v tukajšnjem trgu, pokazati sadove svojega vzgojnega dela, ki temelji v spopolnjevanju samega sebe,

v ljubezni do večnolepih načel božjih in do slovenskega ljudstva. Po pripravi sodimo, da bo ta dan dan veselja med našo mladino, trenutki globokega notranjega užitka.

Gornja Ponikva. Ah, s kako sladkostjo pač vsakdo leže zdaj ob teh težkih in vročih dnevih zvečer k počitku. Ali naši fantje in dekleta hočejo pokazati, da so mladi in borci. Vsak drugi večer prihajajo, nekateri po tri četrt ure daleč, na društveni oder, kjer se vadijo v diletantstvu. Zdaj pripravljajo za Lovrenčevo nedeljo (dne 12. avgusta) pač eno izmed res naših najkрасnejših iger, i po inscenaciji i po variacijah, ki so v posameznih vlogah, res našo slovensko »Miklovo Zalo«. Že zdaj v naprej vabimo vsa naša sosednja društva, da prihite v čim največjem številu k nam na Gornjo Ponikvo, malo za zabavo, malo pa pogledat diletantsko zmožnost naših fantov in deklet.

Obredi pri škofovem posvečenju.

Slovesno posvečenje presvetlega gospoda pomožnega škofa lavantinskega prelata dr. Ivana Tomažič bo v sredo 1. avgusta 1928 v stolni cerkvi v Mariboru. Posvečenje bo izvršil prevzvišeni gospod knezoškof lavantinski dr. Andrej Karlin ob asistenci prevzvišenega gospoda knezoškofa ljubljanskega dr. Antona B. Jeglič in presvetlega gospoda škofa iz Krka dr. Jožefa Srebrnič. Obredi posvečenja, ki se začne ob 8. uri, so naslednji.

Najprej se preberejo papeževa pisma o imenovanju in potrditvi pomožnega škofa in o naročilu njegovega posvečenja, na kar izpove prisego zvestobe in pokorščine do svete Cerkve in do papeža. Sledi izpraševanje posvečenca o vestnem izpolnjevanju s presveto službo združenih dolžnostih.

Posvečenje se vrši med sveto mašo. Za sveto mašo, ki jo bere posvečevavec pri velikem altarju, je za posvečenja v bližini velikega altarja pripravljen drug altar. Škof posvečevavec in škof posvečenec molita pristopne molitve pri velikem altarju, potem pa gre novoimenovani škof k stranskemu altarju in bere tam sveto mašo ob enem s škofom posvečevavcem.

Pred evangelijem gre posvečenec h glavnemu altarju, kjer mu škof posvečevavec naznani škofovske dolžnosti, potem se molijo litanije vseh svetnikov, med katerimi novi škof v znamenje ponižnosti pred altarjem na obrazu leži; po litanijah se dene posvečencu odprta evangeljska knjiga na rame in tilnik v znamenje, da je škof prvi oznanjevalec božje besede, da pa se mora tudi sam podvreči evangeljski postavi.

Na to vsi trije škofje položijo roke na glavo posvečenca in glasno molijo: Prejmi Svetega Duha. — Med molitvijo ali petjem himne: »Pridi Stvarnik Sveti Duh« mazili posvečevavec s sveto krizmo posvečencu glavo na temenu in roki v znamenje, da je prejel polnost duhovniške oblasti. Izroči se mu tudi pastirska ali škofovska palica v znamenje njegove službe, prstan v znamenje njegove zveze s škofijo in evangeljska knjiga,

ki jo je doslej imel na ramah, v znamenje, da je prvi in pravi oznanjevec svetega evangelija.

Oba škofa, posvečevavec in posvečenec nadaljujeta sveto mašo pri svojih altarjih. Pred darovanjem daruje škof posvečenec škofu posvečevavcu dve sveči, dva kruha in dve posodi vina v znamenje, da hoče vernikom svetiti z lučjo krščanskih kreposti in po Jezusovem vzgledu tudi svoje življenje darovati za vernike.

Od darovanja bereta oba škofa sv. mašo na velikem oltarju, toda le z eno hostijo in z enim kelihom in tudi sv. obhajilo prejmeta od ene hostije in iz enega keliha.

Po blagoslovu ob koncu sv. maše dene škof posvečevavec novemu škofu na glavo mitro, da mu rokavice in natakne prstan. Novoposvečeni škof gre potem na škofovski prestol in posvečevavec mu da v roko pastirsko palico. Duhovščina se pokloni novemu škofu; škof posvečevavec zapoje zahvalno pesem »Te Deum«. Med petjem gre novoposvečeni s svojim spremstvom po cerkvi in blagoslavlja vernike in vrnivši se k altarju, da prvič slovesne blagoslov. Nato se zahvali posvečevavcu s trikratnim »Ad multos annos« (Na mnoga leta), prejme od vseh škofov poljub miru in slovesnost se konča z zadnjim evangelijem.

Romarjem na Brezje

1. Izkaznice smo ne razposlali z 20. t. m., kjer jih niso dobili, tam naj vedo, da je prijava prišla prepozno. **Brez izkaznice** se naj romanja nihče ne udeleži!

2. Ne pozabite izkaznice doma! Vzemite jo seboj in jo **dajte na domači postaji mokro žigosati!** Istočasno si **kupite celi vozni listek do Otoči!** Oboje si sedaj dobro shranite!

3. Na glavni progi Maribor—Ljubljana vozi najpreje redni vlak, za tem prvi in takoj nato še drugi posebni vlak! Redni vlak bo v posebnih vagonih vzel 700 ljudi. Zaznamovan bo s št. I. Na ta vlak vstopijo udeleženci na postajah Maribor—Pragersko. Oni, ki se pripeljejo po stranski progi Ormož—Pragersko, vstopijo že v vlak, ki bo zaznamovan z II., ravno tako pa tudi vsi udeleženci na postajah do Celja. V vlak, ki bo zaznamovan z III., vstopijo Celjani in vsi ostali na postajah do Trbovelj. **Na vseh postajah se pokoravajte našim rediteljem! Nikjer ne delajte nereda na vlaku! Vagoni so osebni za vse in dovolj prostora!** Tudi bodo vlaki čakali, dokler ne bodo vsi vstopili, ker so to naši vlaki in se po nas ravnaajo!

4. Vsem romarjem, ki želijo na Bled na izlet, svetujemo, da doma opravijo sv. spoved! Isto priporočamo tudi drugim romarjem, da ne bo na Brezjah prevelikega navala.

5. Če tudi želimo lepega vremena, je vendar prav, da vzamete seboj dežnike!

6. Vsa ostala navodila bodo udeleženci prejeli na vlakih in na Brezjah od rediteljev.

7. Cerkvni pevci naj gredo na kor

na Brezjah. Note bodo na razpolago. Pri litanijah in procesijah — ljudsko petje!

8. Onim, ki se pripeljejo s posebnim vlakom na progi Zreče—Poljčane, sporočamo sledeče: **Vlak vozi gotovo** in sicer iz Zreč okrog 10 ure zvečer, iz Slov. Konjic ob pol enajstih in pripelje v Poljčane ob pol dvanajstih. Ta vlak smatra direkcija železnice kot poseben vlak. Ako nam ne uspe, da se ta vlak smatra kot reden, bodo ti udeleženci vplačali malo doplačilo k polovični vožnji, o čemer pa se bomo pogovorili na Brezjah. Glavno je, da **vlak gotovo vozi** in smo prijavili celotno število romarjev, da bo imel zadosti vagonov.

Naša velika ljubezen do Matere božje in naš dober namen, da bomo molili za blagor lavantinske škofije nas vodita na to božjo pot, zato naj se izvrši v božjem varstvu!

Listnica uredništva.

Ljutomer: Ker smo o zborovanju zaupnikov sprejeli poročilo tudi še od druge strani, smo obe poročili združili v eno. — Dopise, kateri so dospeli v sredo, smo morali radi preobilice gradiva odložiti za prihodnjo številko.

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.50 Din.

Dne 26. julija pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 8.0113—8.0413.

100 italijanskih lir za 297—299.

100 madžarskih pengov za 9.8950—9.9250.

1 ameriški dolar za 56.81—57.01.

100 francoskih frankov za 222.80.

100 nemških mark za 13.57—13.60.

100 čehoslovaških kron za 168.27—169.07.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo: 12 bikov, 10 konj, 202 vola, 336 krav in 16 telet, skupaj 576 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 24. julija 1928 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8 do 8.50 Din, poldebili voli od 7.50 do 8 Din, plemenski voli od 6.50 do 7 Din, biki za klanje od 7.50 do 8.50 Din, klavne krave debele od 6 do 7 Din, plemenske krave od 5.50 do 5.75 Din, krave za klobasarje od 4.25 do 4.50 Din, m olzne krave od 5.50 do 7 Din, breje krave od 5.50 do 7 Din, mlada živina od 7 do 8 Din. Prodalo se je 262 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 66 komadov, v Italijo 24 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 20. julija 1928 je bilo pripeljanih 212 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 115 do 125 D, 7 do 9 tednov stari 180 do 225 Din, 3 do 4 mesece stari 350 do 440 Din, 5 do 7 mesecev stari 460 do 500 Din, 8 do 10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 1000 do 1700 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din. Prodanih je bilo 143 kom.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso in meso od bikov, krav in telic 10 do 18 D, telečje meso od 15 do 22.50 Din, svinjsko meso od 15 do 30 Din.

Mariborski trg dne 21. julija 1928. Trg je bil srednje preskrbljen, pač pa je bil dobro obiskan. Tako je bilo samo 10 slaničarjev in le 4 vozove krompirja na trgu. Pri sla-

ninarjih, kakor tudi pri domačih mesarjih so bile cene mesu in slanini neizpremenjene. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo tudi komaj 200 komadov. Cene so bile nizke in sicer so se prodajali piščanci po 10 do 20 Din, kokoši po 30 do 50 Din, rače in gosi po 25 Din komad. Domači zajci po 7 do 15 Din komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice: krompir se je zopet pocenil, stane 2.50 do 3 Din, fižol v stročju 8 do 10 Din, hren 5 do 8 Din, kislo zelje 4 Din, čebula 4 Din, česen 12 Din za 1 kg, solata glavna 0.50 do 1 Din, zeljnate glave 2 do 4 Din, karfiol 1.50 do 10 Din, kumarce 1.50 do 2 Din za komad, kumarce za vkisanje 10 Din, paradižniki 12 Din, zelena paprika 15 Din kg, špargelji 4 do 6 Din, mleko 2 do 2.50 Din, smetana 10 do 12 Din liter, maslo 36 do 60 Din za kg, jajca 1 do 1.25 Din komad. Sadje: češenj sta bila dva voza, cene so bile po 4 do 6 Din za kg, jabolka zgodnja 6 Din, marelice 12 Din, breskve 16 Din, hruške 8 do 12 Din za kg, datelji 24 do 26 Din, orehi 36 Din za kg. Cvetlice 0.25 do 12 Din, z lonci vred 15 do 50 D komad. — Lesena in lončena ter kleparska roba se je prodajala po 0.50 do 60 Din, brezove metle po 2 do 5 Din za komad, koruzna slama 25 do 30 Din vreča. Od kleparske robe je bilo to pot mnogo vsakovrstne kuhinjske posode in orodja na trgu. — Seno in slama: V sredo, dne 18. t. m., so kmetje pripeljali 22 voz sena in 8 voz slame, v soboto, dne 21. t. m., pa 17 voz sena in 4 voze slame nsa trg. Cene so bile senu 55 do 75, slami pa 30 do 40 Din za 100 kg, slami tudi 1.50 do 2 Din za snop.

CENE LESU IN DEŽELNIM PRIDELKOM.

Ljubljana. Les: Trami merkantilni 5—6, 6—7, 6—8, 7—9 fko vag. meja 1 vag. po 300, trami merk. 4—4, 4—5, 5—6, 6—7, po kupčevi noti fko vag. nakl. post. 1 vag. po 270, deske smreka-jelka 24 mm monte fko vag. nakl. post. 1 vag. po 500, drogovi 10—12 cm, premer na vrhu 5—6, spodaj 10—12 cm fko Sušak 1 vag. po 400. Zaklj. 4 vag. Tendencia čvrsta.

Dež. pridelki. (Vse samo ponudbe, slov. post. plač. 30 dni, dob. prompt.) Pšenica baš. stara 78—79 kg 2% 380—382.50, nova za jul. 305—307.50, za avgust 300—302.50, moka 0 g vag. bl. fko Ljubljana, plač. po prejemu 525—530, koruza nova 340—345, oves baš. zdrav rešetan 280—285. Zaklj. 2 vag. pšenice in 1 vag. moke. Tendencia neizpremenjena.

Novi Sad. Pšenica bač., srem. 245—250, avg. 245—250, potiska 250—252.50, ban. 237.50—242.50, avg. 242.50—245, ječmen sr. 202.50—205, ban. 205—207.50, koruza bač. 292.50, moka 0 g 390—400, št. 2 370—380, št. 5 350—360, št. 6 310—320, št. 7 256—270, št. 8 180—190, otrobi 150—160. Promet: 44 vag. pšenice, 7 vag. moka, 4 vag. ovs, 13 vagonov otrobov.

Stanje hmelja v Savinjski dolini. Žalec, 21. 7. 1928. V našem zadnjem poročilu izražena želja po dežju se je sicer izpolnila, vendar ne v zadostni meri. Tropična vročina je v hmeljskih nasadih z lahko zemljo — pa tudi v drugih — povzročevala in še povzročuje solnčni palež, ki je uničil in še uničuje spodnje liste hmeljske rastline. Zdravi nasadi so v polnem cvetju, zaostali so pa ali brez panog, ali so pa iste prav redke in s cvetjem redko zasajene. Če v kratkem pride zaželjeni dež, bo letina zadovoljiva v kvantitetnem, ne pa v kvalitetnem oziru. — Pred kratkim se je kupčija za eksport nekoliko oživila, a je zopet ponehala, ker zahtevajo hmeljarji boljše cene. Tudi predkupčija se je nekoliko oživila in sicer po že objavljenih cenah.

Vabilo na redni občni zbor

POSOSILNICE V KRIŽEVCIH, r. z. z. n. z.,

ki se vrši v nedeljo, dne 5. avgusta 1928 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih. — Ako ob določeni uri ne bo zadostno število udov navzočih, se bo za pol ure pozneje sklepi pri vsakem številu navzočih članov.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Prečitanje zapisnika zadnjega obč. zbora.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1927.
5. Volitev enega uda načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

892

Načelstvo.

Tovorni avto »Ford«, zelo malo rabljen, popolnoma za vožnjo, s prav dobro brezhiben, takoj uporaben pnevmatiko, 1,5 tonski, se odda za 22.000 Din. Josip Andersch, Murska Sobota, Lendavska cesta. 888

Več viničarjev in hlapcev išče veleposestvo Hutter, Plač št. 30, pošta Zg. Sv. Kungota. 896

Kupim vinogradno posestvo v bližini Maribora, do 100.000 Din. Naslov v upravi lista. 881

Mizarski pomočnik se takoj sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov: Franc Gselman, mizarski mojster, Orehova vas 43, Slivnica pri Mariboru. 890

Velika prodajalna na prodaj, takoj, z nepremičninami in vso zalogo. Interesanti, ki hočejo podrobnih podatkov, naj pošljejo naslov na upravo lista.

Viničarja z 4 do 5 delovnimi močmi sprejemem s 1. novembrom v svoj vinograd. Ponudbe ustmeno ali pisмено na naslov Janez Lovrec, hmeljarna, Budina pri Ptuj. 886

Pridno in pošteno dekle želi vstopiti takoj v večjo gostilniško obrt radi naučenja kuhanja, proti majhni plači. Naslov je poslati v upravo lista. 877

Kovaški učenec se takoj sprejme pri Francu Ivančiču, kovaškem mojstru v Ljutomeru. 891

Pridna šiviljska vajenka se takoj sprejme. Naslov v upravi lista. 880

Iščem več ključavničarskih vajencev. Prednost imajo tisti kmečki sinovi z šolsko izobrazbo, ki so se že učili kovinarske obrti. Natančna pojasnila dam sam pri predstavi učenca. Ivan Klemenak, ključavničar, Mozirje. 885

Dvokolo zastoj dobite, če se odvadite tobaka, samo v trgovini dvokoles in šivalnih strojev Milko Škerlec, Sv. Tomaž pri Ormožu. Zahtevajte prospekte. 876

Sprejme se mesarski in prekajevalski pomočnik, trezen in pošten, kateri je tudi dober kupovelec. Naslov se izve pod »Mesar in prekajevalec« pri upravi lista. — Sprejme se tudi takoj mašinist, ki zna na električni tok delati led. 894

Hlapca, treznega, neoženega, v starosti od 30 do 35 let, ki bi vodil zajedno majhno gospodarstvo. Iščem, Plača po dogovoru. Ponudbe na A. Kosi, Središče ob Dravi 175. 840

Oglas. Proda se iz družinskih razlogov lepo in dobičkanosno posestvo v izmeri 11 oralov, obstoječe iz vinograda, travnika, gozda, njiv, sadonosnika, hiša zidana, z opeko krita. Vse v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Pojasnila daje g. M. Peklar, župan v Spodnjem Jakobskem dolu. 864

100 hl prvovrstnega vina imam na prodaj. Ker ne pošiljam vzorcev, vabim interese v svoj vinograd v Zavrhu pri Sv. Lenartu v Slov. gor. na pokušnjo v nedeljo, dne 29. julija 1928 popoldne. Fran Štupica, notar pri Sv. Lenartu v Slov. gorč. 898

Majhno posestvo se prodaja ugodno. Maribor, Spodnja Radvanjska cesta 20. 895

Prodajam hišo z vrtom in njivo. Franc Rošker, Hajdoše, Ptuj. 878

Na prodaj je posestvo, 1 oral zemlje, lepa nova hiša z 1 sobo, kuhinjo, lopo ne kletjo. Pri hiši pitna voda v štepihu, okoli hiše sadno drevje in brajda. 5 sežnjev drv prepustim kupovalcu. Posestvo leži v ravnini blizu Prevorja. Cena 12.500 Din. Urša Zupan, Lopaca št. 43, Prevorje, p. Pilštanj. 887

Posestvo 10 oralov se prodaja. Apače št. 38. Sv. Lovrenc na Dr. polju. 889

Hiša v Ljutomeru (pri cerkvi), z njivo, travnikom in gozdom se prodaja. Vprašati pri učitelju Zacherlu v Ljutomeru. 882

Lepi travnik se prodaja. Vpraša se v gostilni Partlič, Šmarjeta ob Pesnici. 879

Teški voz v zelo dobrem stanju se prodaja po ugodni ceni. Poizve se pri vdovi Ani Šalamun v Bišu pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah. 884

Rešitev ugank. Notar je tako le naredil: Dodal je še svojega konja in jih je bilo 18. Zdaj je lahko delil: 1. sin jih je dobil 9, 2. sin 6 in 3. sin 2. Notar je razdelil 17 konj, njegov mu pa je ostal.

Veliki uspeh domačega materiala za pokrivanje streh. Tekom zadnjih 10 let smo opazovali pri mnogih stavbah izvanredne prednosti azbest-cementne opeke »Salonit«. Ta izvanredno praktični in čvrsti material se je že uporabil pri pokrivanju vojaško-erarnih javnih zgradbah. Azbest-cementna

opeka »Salonit« se proizvajajo v tvornici »Split« d. d. za cement portland v Solinu pri Splitu. Opeka »Salonit« se je povzdignila s svojimi opetovano potrjenimi vrlinami do vodilne marke. Nepobitno je, da bo dosegla ta opeka še mnogo več uspehov.

DOPISI

Sv. Martin pri Vurbergu. Dne 15. t. m. se je preselil v večnost eden najstarejših mož naše župnije: Franc Škofič, bivši posestnik v Zgornjem Dupleku, oče č. g. kaplana M. Škofiča, v 85. letu svoje starosti. Bil je globokoveren mož, stare krščanske korenine, blagega, mirnega značaja, znan daleč na-

okrog zlasti po svoji gostoljubnosti. Zato so ga tudi sosedje in znanci spoštovali ter ljubili, kar je pričala velika množica molilcev, ki so ga hodili kropiti in ki so se v obilnem številu udeležili njegovega pogreba. K zadnjemu počitku ga je spremljalo šest duhovnikov. Pevski zbor mu je zapel ganljive žalostinke pri cerkvi in na grobu. Bodi na tem mestu izrečena vsem najprišrčnejša zahvala, kakor tudi č. g. domačemu župniku Antonu Lajničju za ganljive poslovilne besede ob odprtem grobu. Blagi pokojnik naj v miru počiva in ljubi Bog mu bodi milostljiv Sodnik in velik Plačnik!

Remšnik. Dravograjski pevci so se pripeljali preteklo nedeljo na velikem gospodarskem vozu k Sv. Pankraciju na izlet. Pomagali so pri službi božji ter v družbi občinstva z lepim petjem. To je bilo kultur-

Dr. O. I.:

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

Luči na oltarju so plapolale v vetru, ki je postal vedno bolj silen, da se je komaj slišala konečna molitev, ki so jo opravili vsi pred oltarjem.

Obred poroke je bil končan. Župnik in Štefan Nürnberger pristopita in srčno čestitata. Herberstein stisne župniku krepko roko ter pusti v njegovi desnici velik cekin, ki ga sprejme župnik po prvotnem obotavljanju z zatrdilom, da ga hoče hraniti kot dragocen spomin. Istotako obdari starega cerkovnika v zahvalo, da je bil priča. Z veliko hvaležnostjo je sprejel ta obilni dar.

Plemič Štefan Nürnberger je stopil poslovlivši se od župnika h konjem, jih odvezal ter zasedel prvi svojega belca.

Pred cerkvenimi vratmi se poslovijo vsi trije od župnika še enkrat ter krenejo po poti proti Lormanju.

V tem trenutku so se razgrnili temni oblaki, da je pogledala luna na cerkvico in če bi se kdo ugledal, bi videl človeško glavo, ki se je pokazala

10

v tem trenutku izza grmovja — dvoje oči je gledalo sovražno za odhajajočimi svati — bil je Michael Trenak. —

Ko se je vrnil mladi graščak zvečer pozno domu in imel v svoji sobani še vedno luč, kar ni bila njegova navada, je postal oskrbnik Trenak, ki je sedaj zasledoval barona še z večjo pozornostjo, še bolj radoveden. Ravnanje mladega Herbersteina se mu je zdelo vedno bolj sumljivo, slutil je, da se pripravlja nekaj zaradi Agate iz Štraleka.

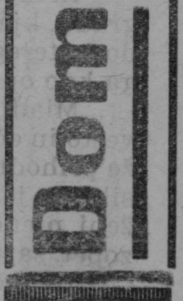
Ostal je tedaj v svoji sobi, ki jo je imel tik pred izhodom iz grada. Ko je odbila v grajski kapelici ura deset, je zapazil, da se premika v graščakovi sobani luč. Ko naenkrat ugasne in sliši po stopnicah korake, takoj ugane, da hoče mladi graščak oditi.

Zato stopi iz sobe in se stisne pri izhodu v temen kot, da more vse opazovati.

In res zdajci je prišel Friderik Herberstein pred vrata, kjer je držal njegov hlapec konja, katerega mladi graščak takoj zasede in polagoma odjezdi k vratom, katere vratar takoj odpre; se spoštljivo prikloni svojemu gospodu, ki mu pokaže s prstom, da naj bo tiho.

Grajski vratar še začudeno gleda za odhaja-

Če hočeš vedeti, kaj je dom, kupi si lepo povest »Dom«, ki kaže kmetško življenje v severnih krajih. Naroča se v Cirilovi tiskarni in stane: broš. 22 D vezan 35 D.

no delo, zato se vabijo še drugi v naš obmejni kraj. Zopet na svidenje z lepo pesmijo!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Zadnja huda toča, ki nas je obiskala, je dala povod neumnim govoricam, češ: fajmošter so napravili točo! Vedno pridigajo, da v nedeljo ne smemo delati, pa so jezni, da jih ne ubogamo. Zato pa je segala tudi samo do Križne cerkve, dalje gor, kjer se začnejo njihove njive, pa je ni bilo. Ne, ljudje božji! Če so se mogoče prej kedaj v »črni šoli« učili delati točo, sedaj se to ne učijo več. Sedanji duhovniki prav tako malo znajo točo delati, kakor dandanašnje stare babe! Točo delajo naši grehi, posebno onečestevanje nedelj in praznikov, pred katerim nas duhovniki zopet in zopet svarijo, a žalibog brez uspeha. Verovati in govoriti, da zna kak človek, pa bodisi duhovnik, bodisi stara baba, narediti točo, pa je srednjeveška bajka in povrh še neumnost! Takega praznoverja bode pa tem več med ljudmi, čim manj bo prave, žive vere. — Kakor se sliši, si je v sosedni Puščavi posestniški sin Janez Korman z vojaško karabinko prestrelil nogo nad kolegom!

Ormož. Na Štuhecovi opekarni je prišel neki delavec Ferdinand Šenveter z roko v stroj. K sreči so na njegovo vpitje stroj na mah ustavili, tako da je ponesrečenemu roko samo hudo razmesarilo. Kako brezvestni, brezsrčni in nespametni so danes tudi mladi ljudje, kaže ta-le dogodek: Nekje v bližini v sosedni fari služi za pastirja 18-leten Hrvat, ki je v pameti nekoliko omejen. To omejenost so izrabili njegovi tovariši in ga nagovarjali, naj spleza na drog električnega voda in se dotakne žice. Sirovak je na svojo veliko nesrečo ubogal, pa mu je električni tok prežgal do kosti levo roko in laket ter mu na hrbtu napravil dve strašno zevajoči rani. Le čudno je, da ga tok ni ubil, kakor se je to v podobnih slučajih že večkrat zgodilo. Ne igrajte se z elektriko, pa tudi ne z majhno pametjo drugih! Oba ponesrečenca se zdravita v tukajšnji bolnici.

Polenčak. Vsepovsod tarnajo in vzdihujejo ljudje o grozni suši. Vkljub temu, da že celi mesec ni bilo dežja in da so dolgi lepi dnevi, da ljudje lahko spravljajo brezskrbno pod streho poljske pridelke, t. j. rž, pšenico itd., pa moramo z žalostjo gledati, da nekateri niti nedelje ne puste v miru. Ne dado ne sebi, ne živini oddiha in počitka. Zato pa se nič ne čudimo, ako nam nebo ne da ljubega dežja. Ako bo šlo to tako naprej,

nam ne bo treba v jeseni spravljati jesenskih pridelkov niti ob delavnikih, še manj pa ob nedeljah — ker jih ne bo — bode se vse posušilo. S strahom ljudje gledajo v bodočnost, a oskrunjevalci nedelje in praznikov trkajte se na prsa. Zakaj oskrunjevati nedelje in praznike in še bolj klicati na se jezo božjo. Opustimo torej nedeljsko delo in Bog nam bode dal svoj blagoslov. — Tukaj je umrl 17. t. m. za vnetjem pljuč Janez Kranjc iz Polenec, dolgoletni mrliški ogleda naše fare. Mnogo mrličev je pokojni ogledal, saj je bil star 82 let, a nazadnje je tudi njega pokosila smrt. Rajnemu bodi Bog milostljiv sodnik.

Ksaverij v Savinjski dolini. Tukajšnja požarna bramba je obhajala zadnjo nedeljo 30letnico svojega obstanka. Pri skupni službi božji je govoril monšgr. prof. Vreže o bogoljubnem delu takih ustanov, ki so bližnjemu na pomoč. Popoldne pa smo imeli z vsemi sosednimi društvi prijateljski sestanek in veselico »Na pošti«. Blagodejni dež nas je nekoliko motil, pa vendar smo ga po dolgi občutni suši presrečno pozdravljali. Da bi ga le še več bilo!

Mislinjska dolina. Iz Mislinjske doline nam poročajo, da je na predvečer biserne sv. maše precej deževalo. Četudi nam zemlja ni zadostno namočena in je zelo težko orati za ajdovo setev, smo vendar bogato obdarjeni za trud in delo ob pripravi na našo izredno veliko slovesnost. Vencev in šopkov so nanosile mladenke, da je bilo vse prepreženo z njimi, a mlajev najlepših in najmočnejših so navozili in postavili naši mladeniči, da smo se jim le kar čudili. Naši možje pa so se postavili z okusno pripravljenimi tremi kapelami in s prisrčnimi pozdravi ob slavolikih pri postaji, pred cerkvijo in na Mostnarjevi strani. Nikdar ne bomo pozabili veličastnega vhoda v cerkev, krasnega petja in prisrčnih besed za bisereno sv. mašo in še posebej pogleda na bisermasnika v umetniško-dragoceni mašni opravi, katero so mu preskrbele in po preplem nagovoru Marijine družbe podarile tukajšnje žene in mladenke.

Razbor pri Slovenjgradu. Pred kratkim nas je posetil sreski ekonom, g. Dolinar. Predaval je v priljudni in jedrnatih oblikah o gnojenju in oranju, potem pa nas je naučil delati domači sir, kakor ga delajo po Švicarskem ter nam vse to tudi nazorno pokazal. Obljubil je, da bo ves ta nauk podal v »Slovenskem Gospodarju«, kar je tudi v zadnji številki izpolnil. Hvala mu lepa, a ob enem ga prosimo, da nas še več-

krat obiše. — V nedeljo, dne 29. julija, bo pri nas izredna cerkvena slovesnost; blagoslovila se bo spominska plošča z imeni padlih in pogrešanih vojakov. Bržkone pride zato posebni govornik. Slovesnost se bode začela ob 10. uri dopoldne. Prijazno povabljeni tudi sosedje!

Šmarje pri Jelšah. Mnogo romarjev in tujcev dohaja tu sem. Pa vsakogar oko se obrne proti vratom pod zvonikom, kjer sta vzdana dva velika kamenita spomenika. Posebno lep in zanimiv je posebno oni na levi strani, ki ga pač vsak Šmarčan zadovoljno gleda, pa malokateri razume. Kaže nam izbočene kipe treh bratov-duhovnikov: Janeza, Blaža in Jurja Jurešič, z biletom na glavi in križem v roki. Nemški napis nam pove, da je Janez tukaj župnikoval 37 let 1700—1737), da je bil njegov kaplan in sicer Blaž skoz 14 in Jur skoz 16 let. Blaž je postal potem župnik na Ponikvi, Jur pa v sosednji Zibiki. Na stara leta pa sta se vrnila k svojemu bratu Janezu in tukaj umrla, prvi 1732 in drugi 1734 leta. Tri leta pozneje jima je sledil Janez, ko je bil že preskrbel za Sv. Roka in za župnijsko cerkev šest novih zvonov ter tudi dosegel posvečenje župnijske cerkve 1721. in romarske cerkve sv. Roka 1729. leta po Pičanskem škofu Juriju Francu Ks. Maroti, kakor nam pričata kameniti plošči pod prižnico Marijine cerkve in na desni strani malega oltarja pri Sv. Roku. Zaslužni tukajšnji župnik Janez priporoča sebe, svoj brata in verne duše v višah dohajajočim vernikom, da se jih spominjajo v molitvi in sv. daritvi. Domačini in tujci, vzemite si to milo prošnjo k srcu in se mnogokrat radi spominjajte svojih ljubih rajnih in še posebno molite za nje, ko stopate na cerkvenem prostoru po njihovih grobovih in se nahajate v lepo prenovljeni in okusno preslikani cerkvi, kjer so tudi oni toliko radi klečali in prosili za vas.

Dramlje. V nedeljo, dne 29. julija, se bo v Dramljah ob 10. uri predpoldne slovesno vstolpil novi veliki bronasti zvon iz Maribora od zvonolivarne »Zvonoglas«. Vabimo tudi k blagodarnemu darovanju!

Vojnik. Ozračje, kakoršnega dela svobodomiselnih tisk z »Jutrom« na čelu, postaja tudi pri nas neznosno. Posebnost, s katero se ta tisk odlikuje, je zlasti v tem, da stalne čitatelje njega tako izbega, da na umazano preteklost lastne stranke popolnoma pozabijo in jih stori čisto nesposobne za trezno sodbo. Ni še dolgo tega, odkar so naši »Jutrovci« splošno govorili, da Radič ni za po-

jočim gospodom, češ, kam pa sedaj v tako pozni uri. Pri tem pa je prezrl, da je smuknila mimo njega črna postava, ki ni bil nikdo drugi kakor grajski oskrbnik Trenak.

Previdno je le-ta sledil Frideriku Herberstein noter do cerkvice sv. Jakoba, kjer se je previdno skril in opazoval vse, kar se je zgodilo v cerkvi.

Tako tedaj, je jezno siknil Trenak, ko je videl odhajati Herbersteina s svojo nevesto, vzel si svojo golobičico, a čakaj, ne boš se veselil njene posesti dolgo, meni je bila namenjena, a ošabna, kakor je bila, me je zavrгла, sedaj pa ti gorje, še boš krotko jagnje, zadoščenje moram imeti za to, kar si mi storila.

In izginil je v temnem gozdu in se podal proti gradu, kjer je prišel skozi pristranski, tajni vhod, do katerega je imel vedno ključ v grad, ne da bi ga kdo opazil.

Mladi graščak Herberstein je spremljal nevesto in očeta na njun dom. Nameraval je odriniti že prihodnje jutro, a oče in nevesta sta ga preprosil, da je ostal celi dan; saj ni mogel odreči svoji ženi njene prve želje. In kdo ve, kdaj se vidita zopet, saj daljna je njegova pot in nevarna.

In sedela sta zopet sama v večernem hladu pod košato lipo. Držala sta se za roke ter pogo-

varjala in nista zapazila, da so že davno priplavale svetle zvezdice na nebo, med njimi pa se je pomikala luna in obsevala srečno dvojico. Bil je trenutek, ko sta se udala sreči in upu, da ostane vedno tako. A človeško življenje je vedno slovo in ločitev, kar vzljubimo, moramo zopet zapustiti, dalje nas tira usoda in odreči se moramo najljubšemu.

Tudi za novoporočenca je prišla ta ura, prva polna grenkobe. Svetlo solnce je že priplavalo izza vrhov in pregnalo temne sence, po dolini so se vlačile leno zadnje jutranje megle, tam v logu je prepeval kos ob žuborečem potočku svojo veselo-otožno pesem in vsi drobni krilatci so se pridružili s svojimi nežnimi glasovi.

Tam pri gradiču pa sta stala mladi Herberstein in njegova Agata. Jemala sta slovo. Z drhtečimi rokami je izročila svojemu soprogu tanko, zlato verižico, na kateri je visela z zlatim okvirom obrobljena Agatina slika. Krčevito se je oklenila Herbersteina, sklonila svojo glavo na njegove prsi ter zaihtela:

»Friderik, bodi ti to drag spomin, da te zvesto in iskreno ljubim do smrti; in če me več ne bo, vedi, da sem pri tebi in čuvam nad teboj do zadnje tvoje ure. Bog te obvari, moj dobri Friderik.«

Konserviranje sadja

ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15-

litiko. Če danes čujete iste ljudi govoriti o njem, boste zvedeli, da je Radič najmodrejši in najboljši človek v naši državi. Vsak pameten človek se sramuje takšne nedoslednosti, »Jutrovce« pa je njihov tisk tako poneumnil in ubil v njih tako vsa plemenita čustva, da bi sploh najraje videli, da bi vsi klerikalci z duhovščino v ospredju, poginili čez noč v najhujših mukah. Koliko »Jutrovcev« si lahko slišal v zadnjem času po onih nesrečnih dogodkih v Beogradu izraziti željo, da bi še dr. Korošca ustrelili! Torej najboljšemu sinu slovenske matere želijo njegovi bratje po narodnosti. Smrt le samo radi tega, ker kot veren katoličan, kot človek velike ljubezni do svojega naroda ne more pasti pred »Jutrovci« na kolena, ampak vedno le reče: »Poberi se, satan!« Na velikem ljudskem taboru v Žalcu so se dale gotove smernice, kako ravnati z ljudmi, kateri imajo naročeno liberalno časopisje, zlasti s trgovci, gostilničarji ter obrtniki, da se jih namreč pusti popolnoma pri miru in se jih ne obiskuje. To zlasti je zanje dobra pot, da zmaga poštena želja do življenjskega blagostanja nad vsestransko škodljivim uprav satanskim vplivom »Jutra« in sorodnega časopisja. Ti zagrizeni stalni čitatelji tega časopisja so pravzaprav usmiljenja vredni ljudje, ker se namreč iz svoje moči ne morejo otresti tega strašnega demona, kateri vedno in vedno vleče njihove misli k sebi, zato se jim mora na takšen način pomagati. Ko pa se bodo enkrat otesili tega čudnega vpliva, potem nam bodo hvaležni, ker bodo spoznali, kako lepo je, če je človek prost in lahko trezno brez strasti misli. V smislu resolucije žalskega tabora pa bodi odslej vse naše delo!

Jurklošter. Trije zvesti služabniki so obhajali pri nas skromno slavnost: 1. Pismo- noša Martin Kozmus prenaša že 30 let pešpošto iz Laškega v Jurklošter čez Št. Lenart. Pot je dolga 14 km, ki jo prehodi vsaki dan razen nedelj in praznikov. Pa ima še od svojega doma do pošte dobre pol ure. Je pa vsaki dan že ob sedmih zjutraj v Laškem. V 30 letih bi bil prehodil pot od zemlje do lune, ki je menda dolga 384.000 km. Zanimivo je pač to, da v vseh 30 letih na tem zelo samotnem potu ni bil nikdar napaden in da se ves ta čas ni izgubilo nobeno važno pismo. Zvest in pošten pismo- noša je bil. Naj še nadaljuje svojo službo, dokler bo mogel! 2. Graščinski kočijaž in hišnik Jurek Ulaga že 40 let služi štirim graščakom, ki so mu vsi dali spričevalo posebne službene zvestobe. Ob enem obhaja letos 70letnico svojega rojstva. Mož je zelo

dóvtipen in šaljiv. 3. Tudi farovška penzionirana kuharica Franca Sušnik obhaja letos 25letnico, odkar služi pri sedanjemu g. župniku. Odlikujejo jo vse dobre lastnosti, zlasti delavnost, zvestoba, pobožnost in potrpežljivost. Hodi ob palici, pa vedno še dela.

Dramlje. Smrt, kaj si nam zopet storila! Nismo se še potolažili nad izgubo Martina Voduškega, dne 16. t. m. smo položili v grob Mihaela Vengušta, p. d. Topolskega, blagega moža, starega 65 let, kateri je s svojo sestro Mico na svojem posestvu modro gospodaril. Udeležba na pogrebu je priča, kako je bil rajni obče spoštovan. Bil je vrl pristaš naše stranke. Preblagi nam Miha, za dobrote, katere si nam delil z odprtimi rokami, naj ti bo Bog obilen plačnik! Žalujoci sestri pa bodi mili tolažnik!

Bočna. Č. g. Jakob Kitak, župnik v Bočni, je slavil dne 16. t. m. dvojni jubilej: 70letnico rojstva in 40letni jubilej mašništva. Na predvečer tega dne so mu župljani priredili prelepo podoknico. Nastopili so: mladina, gasilno društvo, pevski zbor in številni drugi častilci blagega slavljenca. Pevski zbor je zapel tri slavlju primerne pesmi, nato je kot prva pozdravila jubilara učenka M. Žehelj, ki je v lepo zbranih besedah pozdravila slavljenca, prisrčno častitala in mu poklonila v spomin lep šopek. Cerkevni ključar Firšt je s častitkami vred podaril blagemu gospodu dar župljanov, ki so mu ga namenili v ta namen. Ko so še častitali Jože Čeplak in drugi, se je č. g. župnik vidno ginjen zahvalil za vdanostno častitke in darove ter izrazil srčno željo, da bi župljani in on nadaljevali skupno pot v Bogu k Bogu!

Sv. Lenart nad Laškim. Lansko leto in letos se je naša cerkev od zunaj in znotraj precej olepšala. Pobelili smo jo od zunaj, znotraj pa skoro vso prenovili. Položili smo v cerkvi nov tlak, preskrbeli k vsem oltarjem nove svečnike, prenovili vse altarje, prižnico in krstni kamen. Prenovitev altarjev, prižnice in krstnega kamna je izvršil g. Anton Pavlič ml., slikar, kipar in pozlatar iz Buč pri Kozjem, in sicer v splošno zadovoljnost vseh župljanov. Da bi postavili tem delom nekako krono, smo sklenili letos prav posebno slovesno obhajati nedeljo po godu sv. Cirila in Metoda, ki se tukaj že 25 let obhaja kot lepa nedelja. Letos je povzdignil celo slovesnost s svojo navzočnostjo mil. g. kanonik Franc Časl, ki je bil tukaj svoj čas 14 let dušni pastir. Med pokanjem topičev in sviranjem godbe je

vodil v spremstvu treh duhovnikov veličastno procesijo s presv. Rešnjim Telesom, katere se je udeležila ogromna množica prebivalcev od blizu in daleč. Nato je imel slovesno pridigo in slovesno sv. mašo. Popoldne je imel nauk za dekliško Marijino družbo in sprejel v Marijino družbo lepo število novih članic. Lepa hvala mil. g. kanoniku za njegov trud, Bog plačaj tudi vsem dobrotnikom, ki so prispevali s svojimi darovi za prenovitev naše župnijske cerkve!

E. V.

Vrlemu možu v spomin.

Umrli je mož,
Kje tak je še med nami?
Umrli je poštenjak,
Podrl se domu steber je krepak.

Te besede našega slavnega pesnika pač veljajo v polni meri o možu, katerega smo pokopali dne 27. junija t. l. v obmejni vasi Št. Ilj v Slov. gor. Česar smo se že dolgo bali, se je zgodilo. Bela smrt je pograbila iz naše srede v nedeljo, dne 24. junija zvečer ob pol desetih našega Franca Freiham. Več let ga je že mučila silno mučna bolezen — srčna vodenika — ki mu je v zadnjih tednih povzročila neznosne bolečine.

Rajni Freiham je bil v Sloveniji obče znana oseba. Kdor je bil kdaj v Št. Ilju, ga je hitro spoznal. On je bil stara šentiljska korenina. Bil je rojen dne 9. novembra 1860 v Št. Ilju št. 54, v hiši, ki stoji ob Jareninski cesti na desni strani proti Zmrzleku, nad staro Draževo hišo. Posestvo Freihamovih staršev je zdaj v tujih rokah. V tej hiši je preživel svoja mlada leta. V sedemdesetih letih so bila naša posestva povsod silno zadolžena vsled slabih letin in takratnih vednih denarnih kriz. Rajni je moral svojo domačijo prodati in je prišel na posestvo svojih tet Pitner, ki leži ravno nad šentiljskim predorom. Po smrti obeh je podedoval posestvo. Oženil se je dne 12. septembra 1900 z Barbaro roj. Mulec, ki je zdaj uboga, zapuščena vdova brez otrok. Živela sta skupaj skoro 28 let v presrečnem zakonu. Freiham je bil mož v pravem pomenu besede. Beseda mož pomeni neomahljivost, stanovitnost, neustrašenost. Freiham je bil hrast, ki ga veter ne maha, je bil skala, v katero se zastonj zaganjajo valovi. Bil je mož poštenjak, mož značaj, kakoršnih jih imamo le malo. Freiham je bil z eno besedo kremenit narodno-krščanski

Še en objem, še en mil pogled in Herberstein je zginil po poti proti Hrastovcu. Še enkrat se je ozrl in zamahnil z roko Agati v pozdrav, ki je stala na robu griča, bridko ihteč. Še en pozdrav — in nista se videla več.

Tako je ostala Agata sama na Štraleku. Bili so nepozabni dnevi do časa, ko je bil še Herberstein v njeni bližini, uživala je srečo, o kateri je toliko sanjala — a sreča je nestanovitna in to je morala občutiti tudi Agata v polni meri. —

Ivan Friderik Herberstein je prišel z razdvojenim srcem v Hrastovec. Bled in ves zamišljen je stopil na vse zgodaj k svoji materi, da se poslovi. Graščakinja Margareta ga je sprejela navidezno hladno, a tudi njej je trgala žalost srce, ko je videla, da jo zapusti njen sin, ki je bil njen ponos in se poda v daljnje kraje, odkoder se vrne še le po dolgem času, mogoče pa tudi nikdar več. Pri tej misli je postala otožna, saj je ljubila svojega sina in hotela je le njegovo srečo.

Nemo se je priklonil Herberstein svoji materi, kateri je spoštljivo poljubil roko. Bil je v polni vojaški opremi in kaj krasno se mu je to podalo. Z nekim tajnim ponosom je gledala graščakinja svojega sina, in bilo ji je za trenutek, da bi se ga oklenila ter mu povedala, kako ga ljubi.

A bilo je to le za trenutek. Spomnila se je, kako sramoto ji je napravil sin, ko je odklonil zaroko z Zofijo iz Vurberga, vsled česar je nastalo nesoglasje med obema graščinama tako, da Štubenbergovali ne pridejo več v Hrastovec in so dali tudi čutiti, da jim je vsak obisk od strani Herbersteinov neljub.

»Poslavljam se, spoštovana mati,« povzame besedo mladi baron, »kakor vam je znano, moram na vojsko proti Turkom.«

»Zvedela sem o tem in ni mi vseeno, da moram oditi,« pravi graščakinja navidezno mirna.

»Upam, da se kmalu vrnem, ta čas se bo že nekako opravilo, saj so zanesljivi ljudje doma in grajskega oskrbnika se tudi ne sme prezreti.«

Graščakinja Margareta je nekoliko prebledela, ker je čutila, kakor bi to merilo na to, da ona bolj upošteva njegove nasvete kakor sinove.

»Mihael Trenak je pošten mož, ki ima veliko skušnjo,« povdarja graščakinja, »njemu je tudi popolnoma zaupati.«

»O tem se da še govoriti,« reče Herberstein z nekim prezirljivim nasmehljajem.

»Nikar ne žali moža, ki je že toliko storil za nas in ki želi tudi tvojo srečo.«

Sadje v gospodinjstvu!

Sadje najbolj zdrava hrana! Gospodinje in dekleta, kupite v Tiskarni sv. Cirila. Knjiga stane 24. — Din.

značaj. Bil je vrl Slovenec in dober kristjan, pošten, pravi pristni Slovenec.

Dve zvezdi vodnici sta ga vodili v življenju: ljubezen do naroda in živa vera.

Rajni je bil v najhujših časih, ko je bilo pravo mučeništvo tu na meji pokazati svojo narodno zavest, vedno vrl Slovenec, ki je ljubil svoj jezik, svoj rod in slovensko zemljo. Ni se ustrašil nobenega zaničevanja in preganjanja. Ljudje so že pozabili, koliko smo morali ob meji trpeti radi narodnosti. Bili smo kakor garjeve ovce. Freiham je stal vedno v naših narodnih vrstah kot prvobojnik. Povsod, kjer je šlo za kako narodno akcijo, za kako narodno prireditve ali za kako narodno ustanovo, je bil zraven. Udeleževal se je vseh narodnih bojov, spodbujal, navduševal in agitiral. Smo že imeli tu na meji narodno čuteče Slovence, pa tako res narodno zavednih, kot je bil Franc Freiham, jih je bilo malo.

Leta 1892 v spomladi je ustanovil rajni z zdajšnjim g. župnikom in duh. svetnikom Štraklhom iz Št. Petra pri Mariboru v Št. Ilju kmečko bralno društvo, ki je bilo dolgo časa tu ognjišče narodnega življenja. Pri tej priliki je dal knjižnici bralnega društva 200 knjig in bil njen ustanovitelj. Med drugimi knjigami je dal društvu cellega Jurčiča v prvi lepo vezani izdaji. Odbornik tega društva je bil skoraj vsa leta, večinoma blagajničar. Še zadnja leta je deloval v tem društvu z mladeniško navdušenostjo. Bilo je ginljivo poslušati, kako je rajni starček po nedeljah popoldne kramljal v bralni sobi z mladimi fanti in dekleti. Vso svojo bogato knjižnico je daroval svojemu detetu, bralnemu društvu. Če smo imeli kako prireditev, kako večjo veselico, večinoma je Freiham nastopil kot govornik. Bil je častitljiva oseba. Ponašali smo se z njim. V zahvalo ga je bralno društvo imenovalo pred dvema letoma častnim članom in mu darovalo podobo Rafaelove Sixtinske madone, s katero je imel veliko veselje in je tudi ta podoba visela nad njegovim mrtvaškim odrom.

Z velikim veseljem se je udeležil 1. 1899 ustanovnega shoda Hranilnice in posojilnice v Št. Ilju v Slov. gor., ki je toliko storila za okrepitev narodnega življa na meji. Bil je mnogo let v nadzorstvu te zadrage, zadnja leta pa član načelstva in kot tak tudi uradoval.

Ko se je začela akcija za zidavo »Slovenskega doma«, je bil tudi zraven ter pomagal z nasveti in dejanji. Zato pa je tudi »Slovenski dom«, ki mu je bil za cerkvijo

in domačo hišo najljubši in v katerem je tako rad prebival, vzel njegovo mrtvo truplo pod streho in je tudi tam počival na mrtvaškem odru. »Slovenski dom« mu je bil tudi odbornik.

Ko se je ustanovilo v Jarenini katoliško slovensko politično in gospodarsko društvo za Jarenino in okolico, katero je ustanovil za vse dobro navdušeni duhovni svetnik g. Gomilšek, je rajni sodeloval in bil nekaj let tudi odbornik.

Ko se je v Št. Ilju ustanovila podružnica »Slovenske Straže«, je stopil takoj v odbor in bil ves čas blagajničar. Ni čuda, da je Freiham užival povsod ugled in spoštovanje. Zato so ga volili v občinski odbor in je bil tudi več let odbornik šentiljske občine. Po preobratu je bil nekaj let gerent. Ko so nastale redne razmere in je bil izvoljen prvi slovenski občinski odbor na podlagi rednih volitev, smo ga soglasno volili za župana, a radi boleznij in starosti te časti ni sprejel. Pač pa mu je občina izkazala najvišjo čast. Odlikovala ga je s častnim članstvom pred dvema letoma.

Ni čuda. Rajni je bil jako izobražen mož. Bral je silno veliko. Zanimal se je posebno za slovensko literaturo. Imel je skoraj vse knjige, ki jih je izdal tekom let slovenski književni trg. Imel je najstarejše slovenske knjige. V podstrešju njegove hiše je še sedaj za več vozov knjig. Še zadnje knjige, ki jih je priobčila slovenska literatura, je bral na smrtni postelji. Živel je z narodom in sočustvoval z njim.

Bil pa je Freiham tudi veren mož. Bil je v zasebnem življenju strogo verskega prepričanja. Ni se ga nikdar sramoval. Svoje krščanske dolžnosti je natančno spolnjeval. Kar ga je pobožna slovenska mati naučila, od tega se ni dal nikdar odriniti. Ko je spoznal, da gre h koncu, je takoj zaprosil duhovnika. In prvo nedeljo mesca maja t. l., ki je posvečen Majniški kraljici, je s 150 moškimi, ki so prešli v cerkvi sv. obhajilo, on doma na bolniški postelji prejel sv. popotnico. Zaželel je tako. In kakor bi vedel tik pred smrtjo — bil je še dobre volje in se šalil s svojimi prijatelji — tik pred smrtjo je zopet poklical duhovnika. Prejel je par minut pred smrtjo zopet Jezusa in je dobesedno z Jezusom umrl. In umrl je v rokah duhovnika, svojega domačega g. kaplana. Bil je vedno prijatelj duhovnikov in se z njimi skupno boril roko ob roki za svete ideale slovenskega ljudstva. O duhovnikih ni pustil rajni nikdar kaj slabega ali sramotnega reči.

Pa tudi v javnem življenju je neustrašeno kazal svoje krščansko prepričanje. On je bil vedno odločen pristaš naše stranke, ki hoče udejstvovati krščanska načela tudi v javnosti, ki hoče, da bi se tudi javnost vladala po krščanskih načelih pravice in resnice. Temu prepričanju je ostal zvest do groba. Ni nič omahoval, ni nič kolebal. Je bral res tuintam nasprotno liste, a je njih grdo in lažljivo pisavo ostro obsojal. Če je tudi včasih poslušal oba zvona, pa je le ostal vedno krščanskega prepričanja tudi v politiki.

Ker je bil skoz in skoz cerkven mož, so mu tudi poverili farmani častno službo cerkvenega ključarja, katero službo je opravljaj 13 let.

Rajni lahko z ozirom na svoje delovanje reče z Vodnikom:

Ne sina ne hčere po meni ne bo,
Dovolj mi slave dela pojo.

Franc Freiham je bil eden izmed Gedeonovih junakov, ki so se neustrašeno bojevali in niso pripogibali svojih kolen, ampak stoje vodo pili. Gedeon je peljal veliko armado vojakov v vojsko proti Madjanom. (Sodn. VII, 2. nasledn.) Preveč jih je, mu je Bog rekel. Reči jim: »Kateri se boji in omahuje, naj gre domu!« In ko je Gedeon to rekel, se je 22.000 vrnilo domu. Ostalo jih je 10.000. In Bog mu je rekel: »Še jih je preveč. Pelji jih dol k vodi in preberi jih! Kateri bodo vodo pili s pripognjenimi koleni, naj gredo domu. Kateri pa bodo stoje iz roke, iz perišča pili, ti so junaki, z njimi pojdi v vojsko!« In ostalo jih je samo 300, ki niso pripognili svojih kolen. In Freiham je bil tak Gedeonov junak, ki ni pripognil svoje hrbtenice. Bil je neupogljiv. Rajni še živi kljub temu, da je umrl, v spominu svojih prijateljev, osebno soborcev, dalje. Ne bomo ga pozabili! Ob njegovi sveži gomili prisegamo: Hočemo po isti poti naprej, po kateri je on hodil, hočemo v istem duhu nadaljevati narodno obrambno delo, v katerem je on deloval, hočemo hoditi za tistima dvema zvezdama vodnicama, ki sta ljubezen do naroda in ljubezen do katoliške vere! Držati se hočemo Slomškovega gesla, ki se ga je tudi rajni držal in ki ga je tolikokrat naglašal:

Prava vera vam bodi luč,
materni jezik pa ključ do zveličanske narodne omike!

Bog daj vrlemu možu večni mir in pokoj,
večna luč mu naj sveti!

»Mojo srečo, o vem, kaj je on vse nameraval, spoznal sem ga dobro.«

Graččakinja se je čutila prizadeto, ker je sin uganil, kdo je nasvetoval zaroko njenega sina z Zofijo Stubenberg. Zato se razvname in rezko odgovori:

»O gotovo, gospod Trenak je imel najboljši namen, da se poročiš s plemenitašino, ki je enakovredna z našim plemstvom ter prepreči nesmiselno zvezo z ono nepomembno žensko.«

In jezno so se zablistale njene oči in videti je bilo, da se ji je tresel glas od razburjenja.

»Mati,« vzklikne sin, »ne žalite Agate, ona je dobra, ona je blaga, saj ona je moja...«

Hotel je reči — žena — a v trenutku se je spomnil, da bi napravil svoji Agati velike neprilike, ko bi že sedaj izdal to tajnost, ker je vedel, da bi jo graščakinja neusmiljeno preganjala.

»Ali se še nisi spametoval, nesrečni sin,« se razljuti graščakinja, »ali nimaš čuta plemenitosti v sebi, da se ponižaš do tega dekleta, ki te lovi v svoje mreže; ne bi se jezila, ako bi jo imel kakor igračo, katero bi vrgel od sebe, kadar bi se je naveličal, da pa še sedaj misliš na to nečimurno žensko, me silno žalosti.«

»Mati, ne otežkujte mi slovesa, ne morem si

pomagati, da ne poznam druge kakor Agate, da pa mi branite mojo srečo, me boli najbolj.«

»Nespametnež si, da se ukvarjaš s to mislijo, upam, da se v vojski spametuješ in me poslušáš, ko se vrneš in izpolniš mojo željo.«

»Ne odneham, mati, prosim vas iskreno, bodejte usmiljeni z menoj.«

»Ne privolim nikdar, da se poročiš s to navadno žensko,« reče odločno graščakinja in se vzpne iz stola ter stopi pred svojega sina in ga motri s pogledom, ki je kazal vso gnev in sovraštvo do Agate.

»Mati, potem mi vaša volja ni več merodajna, potem ravnaj po svojem.«

»Tako si proklet in ne poznam te kot svojega sina in vedi, one ženske ne boš imel nikdar, zato ti jamčim jaz graščakinja Margareta Herberstein, rojena grofinja Valmarana.«

»Vi hočete mojo nesrečo, me pahnete od sebe, a mati, vse ima svoje meje in srečni tudi vi ne boste,« reče mladi Herberstein z zvonečim glasom in povzdignjeno roko; »Bog mi je priča, da vas spoštujem — a vi me črtite zaradi Agate — a vedite, da pride še čas, ko boste obžalovali svoje dejanje, a prepozno bo.«

Dalje bo sledilo.

za veselice in prireditve naročite
v Tinkaral sv. Cirila v Mariboru.

Plakate

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru
 Stolna ulica 6 r. z. z. n. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge
 brez odpovedi po 6°/_o

na trimesečne odpovedi po
 8°/_o

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svoje bogate zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobne in na debele.

Na drobne in na debele.

Diplomirana in z zlato kolajno odlikovana

Zvonolivarna

„Zvonoglas“

v Mariboru

815

Priporoča se za izdelovanje in prelivanje cerkvenih, bronastih zvonov vsake velikosti, po zmernih cenah in ugodnimi plačilnimi pogoji.

Zvonovi so najboljše kakovosti.

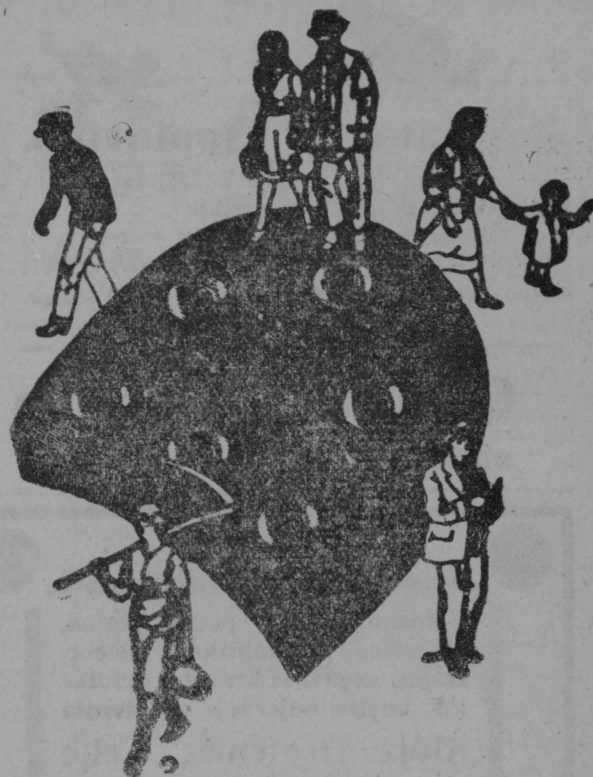
Pevski zbori! Ali že imate Pevčevo pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopič po Din 10.—.

Ostrožnice ali robidnice

prodaste pri Podravski industriji sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 8. 761

Iščem pridnega in zanesljivega vinčarja z 4 do 5 delavnimi močmi za vinograd blizu Kamnice p. Mariboru. Naslov v upravi lista. 829

Za novo izdane slike pok. lav. škofa Antona Martina Slomška dobite vseh vrst okusno in solidno izdelanih okvirjev po zmernih cenah pri tiskarji Alojziji Zoratti, Maribor, Stolna ulica 5. 814

Dolga pota brez utrujenosti.

Kmet nima tako udobnih prometnih sredstev kakor meščan. Često mora po več ur peš hoditi iz enega kraja do drugega.

Za utrudljivo telo so Palma kaučuk-pete dobrot. Palma-pete so trajnejše kot najboljše usnje, cenejše ter dajo elastično hojo, ki varuje čevlje in telo. 395 Ženski in otroški čevlji postanejo vsled Palma kaučuk-peta elegantni, toda za to ni nikakih višjih stroškov.

Na drobno!

Na debelo!

Železnina

Anton Brenčič
v Ptuj-u

priporoča svojo bogato zalogo hišnih in gospodarskih potrebščin 806 ter vsakovrstno orodje za obrt. Ugodne cene. Točna postrežba.

Najvarneje in najugodneje se nalaga denar pri pupilar. zavodu, ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

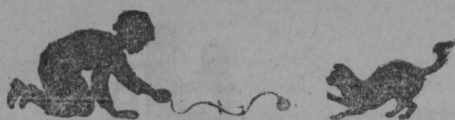
Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.

Katar v spolovilih.

„...„BISSULIN“ me pri nadaljnih več kot 1000 živalih ni pustil na cedilu“.

Zivinozdravnik D. Deutsche Tierärz. Woch. 1911, Nr. 11.

„BISSULIN“ je v prvi vrsti pripraven varovati živino pred nalezljivim katarjem v spolovilih.

Zivinozdravnik Dr. D. Münch. T. Woch. 1928 Nr. 4

Cirilova knjižnica obsega sedaj že 24 zvezkov

Volneno, belo in pisano platno, hlačevino, kambrike, delene, srajce, nogavice, kravate, dežnike itd. kupite najceneje pri trdki

Alojz Drofenik, Celje
samo Glavni trg št. 9 samo

Vsakovrstni ostanki za polovično ceno. 557

Agitirajte za list!

Maline

sveže, bom kupoval vsako množino. Pravočasne ponudbe na naslov: F. S. Lukas, Celje. 791

Cunje,

staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glačevino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najboljši

A. Arbeiter, Maribor,
Dravska ul. 15.

Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

Učenec iz dobre hiše se sprejme pri Francu Koleritsch, trg Apače. 825

BRUSNICE

ponudite Podravski industriji sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 762

letika se ozdravi pri zdravniku Pečnik-u, zavod Sečovo, železniška postaja Rogaška Slatina, Štajersko. 835

Vozni red

za železnice in avtobusproge Slovenije, veljaven od 15. maja 1928, se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena komadu 2 Din.

Do sedaj najcenejša trdka v državi!

Skladišče: Meinel & Herold

Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.

R. LORGER, MARIBOR, št. 106-A.

Violine od Din 95.— d. Ročne harmonike od 85.—

Tamburice od Din 98.— d. Gramofoni od 345.—

Zahtevajte naš veliki katalog, katerega

Vam pošljemo brezplačno. 769

Vaš denar
ima pri meni
večjo vrednost!

Vi kupite pri meni po zelo zmernih cenah prav dobro blago. Počastite me s svojim obiskom in pretehtajte sami resničnost gornje trditve!

KOLARIČ FRANC,
trgovina, APAČE

668

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na vknjižbo in v tekočem računu. 12

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

LJUDSKI POSOJILNICE V CELJU

REGISTROVANI ZADRUGI Z NEOMEJENO ZAVEZO

v lastni hiši, Cankarjeva ul. št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad Din 60.000.000. — Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-sestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene

Kmetijski posestniki, Ljudska posojilnica je vaš zavod. Poslužujte se ga!